

In deze Signalering:

Berichten

- ↓ 1. Kamerbrief over wetgevingstraject asielmaatregelen
- ↓ 2. Brief Minister Asiel en Migratie aan Tweede Kamer over actuele situatie asielketen
- ↓ 3. Klacht over een beëdigde tolk of vertaler?

Jurisprudentie

- ↓ 1. 27-11-2024, Rb Middelburg, ECLI:NL:RBDHA:2024:19925, *Syrië*, beroep gegrond [wijziging leeftijd; documenten]
- ↓ 2. 24-10-2024, Rb Haarlem MK, ECLI:NL:RBDHA:2024:18369, *Syrië*, beroep ongegrond [artikel 1F Vluchtelingenverdrag; huwelijk minderjarige; niet-politiek misdrijf]
- ↓ 3. 13-11-2024, Rb Groningen MK, ECLI:NL:RBDHA:2024:18640, *Turkije*, beroep gegrond [Gülenbeweging; beleidswijziging; ambtsbericht]
- ↓ 4. 04-11-2024, Rotterdam, ECLI:NL:RBDHA:2024:18027, *Turkije*, beroep ongegrond [Gülenbeweging; beleid; groepsvervolgning]
- ↓ 5. 18-10-2024, Rb Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:16965, *Rusland*, beroep gegrond [militaire dienstplicht; politieke overtuiging]
- ↓ 6. 01-11-2024, Rb Arnhem, ECLI:NL:RBDHA:2024:18051, *Nigeria*, beroep ongegrond [nieuw beleid; cults; FMO-onderzoek]
- ↓ 7. 01-11-2024, Rb Arnhem, ECLI:NL:RBDHA:2024:18522, *Ethiopië*, beroep gegrond [Tigray; gedwongen rekrutering vrouwen]
- ↓ 8. 06-11-2024, Rb Arnhem, ECLI:NL:RBDHA:2024:18509, *Bosnië-Herzegovina*, beroep gegrond [veilig land van herkomst; LHBTI]
- ↓ 9. 11-11-2024, Rb Roermond, ECLI:NL:RBDHA:2024:18489, beroep gegrond [Dublin-Kroatië; arrest C.K.; risico artikel 4 Handvest-schending]
- ↓ 10. 21-11-2024, Rb Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:20177, beroep ongegrond [Dublin-Kroatië; herhalen zienswijze]

↓ Contactgegevens

↓ [Archief AC-Signalering op Vluchtweb](#)

De Signalering wordt samengesteld door de Juridisch Coördinatoren, in samenspraak met de acca's. Het is bedoeld als attentie op ontwikkelingen die relevant zijn voor de rechtsbijstand op de AC's. We verwijzen naar andere bronnen. We sturen eenmaal per week een signalering rond, mits er nieuws is.

1. Kamerbrief over wetgevingstraject asielmaatregelen

Op 14 november jl. verscheen een brief aan de Tweede Kamer over de planning van de diverse wetgevingstrajecten voortkomend uit hoofdstuk 2 van het regeerprogramma.

Asielnoodmaatregelenwet

In de brief van 25 oktober heeft het kabinet een **asielnoodmaatregelenwet** aangekondigd, waarbij de geldigheidsduur van een asielvergunning voor bepaalde tijd wordt teruggebracht van vijf naar drie jaar en daarnaast de volgende maatregelen worden genomen: afschaffen van de asielvergunning onbepaalde tijd; verruimen van de mogelijkheden tot ongewenstverklaring na een veroordeling; schrappen van de voornemenprocedure; schrappen van de mogelijkheid tot nareis met meerderjarige kinderen en ongehuwde partners; invoeren van een strengere toets voor nieuwe feiten en omstandigheden; invoeren van een verwijtbaarheidstoets bij opvolgende aanvragen; en afwijzen van aanvragen als kennelijk ongegrond als vreemdelingen niet op gehoor verschijnen.

Het wetsvoorstel wordt nog dit jaar voorgelegd voor advies en uitvoeringstoetsen. Om dit wetsvoorstel vervolgens zo snel mogelijk bij de Tweede Kamer in te dienen, wordt nog dit jaar spoedadvies gevraagd bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

Asielcrisiswet

In aanvulling op de asielnoodmaatregelenwet, wordt een **asielcrisiswet** voorbereid. Parallel daaraan wordt met een separaat wetsvoorstel de Spreidingswet ingetrokken. Dat wetsvoorstel wordt in het eerste kwartaal van 2025 voor advies en uitvoeringstoetsen voorgelegd.

Afschaffen rechterlijke dwangsom

Op dit moment wordt onderzocht of het juridisch toch mogelijk is om de **rechterlijke dwangsom** af te schaffen.

Asielhervormingspakket

Op dit moment wordt gewerkt aan een wetsvoorstel ter implementatie van een negental verordeningen en een richtlijn in het kader van het **Europees Asiel- en Migratiepact**. In het kader van deze implementatie wordt tevens gezien hoe de asielprocedure kan worden verkort en versoepeld tot het Europese minimum. Consultatie van dit wetsvoorstel is voorzien voor december 2024. Indiening van dit wetsvoorstel bij de Tweede Kamer na advisering door de Raad van State is voorzien in de eerste helft van 2025. De implementatie moet in juni 2026 zijn voltooid.

Andere wetsvoorstellen

Het wetsvoorstel tot **invoering van het tweestatusstelsel**, met voorwaarden op het gebied van gezinshereniging, wordt in het najaar voor een korte periode voorgelegd voor advies en uitvoeringstoetsen en vervolgens nog dit jaar voor advisering naar de Raad van State gezonden. Indiening bij de Tweede Kamer is voorzien zo spoedig mogelijk na het advies van de Raad van State.

Via de **Wet Terugkeer en vreemdelingenbewaring** worden vreemdelingen verplicht medewerking te verlenen aan de voor terugkeer noodzakelijke presentatie bij de autoriteiten van het herkomstland. Het wetsvoorstel ligt ter behandeling voor in de Eerste Kamer, maar moet worden geactualiseerd. De nota van wijziging gaat nog dit jaar naar de Raad van State voor advies, indiening bij de Tweede kamer is voorzien voor het voorjaar van 2025.

Het wetsvoorstel strekkende tot **beroep in asielzaken bij één instantie (vervallen hoger beroep)** gaat in de zomer van 2025 in consultatie.

Het wetsvoorstel dat uitvoering geeft aan het **afschaffen van het verplichte aanmeldgehoor en de verplichte rust- en voorbereidingstijd**, moet zorgvuldig worden afgestemd op het hiervoor genoemde implementatievoorstel voor het Europees Asiel- en migratiepact, dat eveneens betrekking heeft op de asielprocedure.

Een wetsvoorstel dat het mogelijk maakt om **telefoons en andere gegevensdragers uit te lezen** gaat in het najaar van 2025 in consultatie. Het wetsvoorstel dat voorziet in de **afschaffing van de bestuurlijke dwangsom** is reeds in behandeling in de Eerste Kamer.

Inhoudsopgave
----

2. Brief Minister Asiel en Migratie aan Tweede Kamer over actuele situatie asielketen

Minister Faber – Van de Klashorst (Asiel en Migratie) informeert de Tweede Kamer in een [brief d.d. 2 december 2024](#) over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van instroom, doorstroom en uitstroom in de Migratieketen. Zij bespreekt onder meer de behoefte aan opvangplekken voor de verwachte instroom van Oekraïense ontheemden. Hieronder een samenvatting van de brief.

Inleiding

De asielinstroom in Nederland is momenteel groter dan de capaciteit van de Migratieketen, wat leidt tot aanzienlijke druk op verschillende organisaties binnen deze keten. De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) kampt met een achterstand bij het behandelen van asiel- en nareisaanvragen, terwijl de uitstroom van statushouders naar gemeenten onvoldoende is. Dit heeft geleid tot overvolle asielopvanglocaties. De toegenomen migratie zorgt voor een grotere vraag naar basisvoorzieningen zoals wonen, zorg en onderwijs. Ondanks de verwachte lagere instroom van asielzoekers, blijven de cijfers uit de Meerjaren Productie Prognose (MPP 2024-II) deze problematiek bevestigen.

In de brief aan de Tweede Kamer schetst de regering de belangrijkste ontwikkelingen in de migratieketen, met nadruk op instroom, doorstroom en uitstroom. De situatie wordt besproken onder verschillende kopjes, waaronder "Grip op migratie", "Instroom", "Reguleren doorstroom", "Opvang", "Uitstroom", en "Inzet op vertrek". Tot slot wordt er ingegaan op de impact van de asielmaatregelen die het kabinet heeft genomen, naar aanleiding van een toezegging van de minister tijdens de begrotingsbehandeling van 7 november.

Belangrijkste ontwikkelingen

De **Meerjaren Productie Prognose (MPP)** biedt inzicht in verwachte ontwikkelingen binnen het migratiedomein, met prognoses voor instroom, doorstroom en uitstroom van migranten in Nederland. De prognoses zijn gebaseerd op verschillende scenario's (minimum, medio en maximum) en bevatten een zekere mate van onzekerheid.

Asielinstroom: De verwachte asielinstroom voor 2024 is verlaagd ten opzichte van eerdere ramingen, met een nieuw bereik van 37.600 (minimum) tot 66.700 (maximum). Voor 2025 wordt een hogere instroom verwacht dan in 2024, hoewel de raming lager is dan de vorige MPP.

Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV): Het aantal asielaanvragen van AMV stijgt minder snel dan eerder verwacht, maar blijft wel hoger dan voorgaande jaren, wat druk zal blijven uitoefenen op de opvang en voorzieningen.

Wet gemeentelijke taak (Spreidingswet): De capaciteitsraming voor asielopvang is vastgesteld op 96.000 opvangplekken. Gemeenten moeten uiterlijk 1 juli 2025 de toegewezen opvangplekken beschikbaar hebben, hoewel het Kabinet van plan is de wet in te trekken.

COA Capaciteitsbehoefte: Gemeenten zullen moeite hebben met het vinden van huisvesting voor statushouders door de woningmarktdruk. De uitstroom van statushouders wordt lager ingeschat, waardoor het aantal statushouders in de opvang zal stijgen. Voor 2026 wordt een capaciteitsbehoefte van 115.000 opvangplekken verwacht, wat de capaciteit van de Spreidingswet overschrijdt.

Oekraïense ontheemden: De verwachte netto instroom van Oekraïense ontheemden is 350 per week. Per 1 juli 2025 wordt een totaal van 135.340 Oekraïense ontheemden verwacht, waarvoor 109.000 gemeentelijke opvangplekken nodig zijn.

Grip op de Migratieketen

Het kabinet richt zich op vijf belangrijke gebieden om de migratie naar Nederland effectief te beheren:

1. **Instroom:** Nederland wil de strengste toelatingsregels binnen de EU hanteren en neemt zowel nationale als Europese maatregelen om de asielinstroom te beperken. Dit omvat het pleiten voor een opt-out van verdragswijzigingen, het versterken van de grensprocedures, en het bevorderen van terugkeer van migranten. Er wordt ook gewerkt aan het beperken van nareis, door strengere voorwaarden voor gezinshereniging voor subsidiair beschermden.
2. **Reguleren van de doorstroom:** Het kabinet heeft maatregelen geïmplementeerd om de beoordeling van asielaanvragen te verbeteren, zoals het herzien van het groepenbeleid en de geloofwaardigheidsbeoordeling. Er is ook aandacht voor het verminderen van de achterstanden bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), bijvoorbeeld door het versnellen van asielprocedures en het aanpakken van administratieve inefficiënties.
3. **Asielopvang:** De opvangcapaciteit staat onder druk door een tekort aan huisvesting voor statushouders en onvoldoende nieuwe opvangplekken. Er wordt gewerkt aan het realiseren van stabiele en flexibele opvanglocaties, met een vastgestelde doelstelling van 41.000 plekken, en aan het verbeteren van de opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv).
4. **Uitstroom naar gemeenten:** Het kabinet heeft maatregelen aangekondigd om de uitstroom van statushouders naar gemeenten te bevorderen. Er wordt gewerkt aan sobere doorstroomlocaties en de taakstelling voor de huisvesting van statushouders wordt aangepast. Gemeenten moeten beter presteren in het huisvesten van statushouders, terwijl er meer focus komt op de opvang van amv met verblijfsstatus.
5. **Vertrek:** Personen die geen recht hebben op verblijf, moeten sneller vertrekken. Het kabinet versnelt procedures voor asielzoekers met een geringe kans op asiel en versterkt de terugkeerinzet, met extra focus op overlastgevers. Er wordt meer capaciteit voor detentie gecreëerd en het niet meewerken aan terugkeer wordt strafbaar gesteld.

Al deze maatregelen zijn gericht op het verminderen van de druk op de asielketen en het verbeteren van de doorstroom, opvang en vertrek van migranten, met het oog op een efficiënter en beter beheerd migratiesysteem voor de toekomst.

Verwacht effect asielmaatregelen

De minister schetst, mede n.a.v. haar toezegging bij de behandeling van de begroting van Asiel en Migratie, het verwachte effect van de asielmaatregelen van dit kabinet.

De begroting A&M voor 2025 bevat inzake de asielinstroom de volgende kengetallen:

Asielinstroom

2023	2024	2025	2026	2027	2028
50.670	69.820	76.400	78.780	24.730	24.730

De minister begrijpt de wens van de Kamer om te toetsen of de onderliggende redenering van de begroting valide is, hoewel het moeilijk is om de precieze effecten van de kabinetsmaatregelen te voorspellen. De instroom van asielzoekers wordt beïnvloed door een complex samenspel van interne en externe factoren, zoals nationale migratiemaatregelen, EU-beleid, sociaal-economische en geopolitieke ontwikkelingen. Dit maakt het mogelijk om asielmigratie te sturen, maar dit vereist een breed, samenhangend pakket aan maatregelen op zowel nationaal als Europees niveau.

Wetgevingspakket

Een essentieel aspect van de kabinetsinzet rond asielmigratie is dat Nederland moet gaan behoren tot de categorie lidstaten met de strengste toelatingsregels van de EU. Daartoe wordt een ambitieus wetgevingspakket opgesteld, waarvan de Kamer op 14 november jl. de planning heeft ontvangen ([link brief TK 14-11-2024](#)). Nog dit jaar gaan de asielnoodmaatregelenwet, met daarin een achttal maatregelen en het wetsvoorstel tot invoering van het tweestatusstelsel naar de Raad van State. Het asielhervormingspakket ter implementatie van het Europees Asiel- en Migratiepact gaat nog dit jaar in consultatie. Ook dat pact met stevige maatregelen aan de EU-buitengrenzen is essentieel om te voorkomen dat er binnen EU waterbedeffecten ontstaan als individuele lidstaten enkel eigen maatregelen treffen. Voor de planning van de andere onderdelen van het wetgevingsprogramma verwijst de minister naar genoemde brief.

Met het wetgevingspakket, aangevuld met meerdere beleidsmaatregelen, onder meer inzake het reeds ingevoerde gewijzigde beoordelingskader van de asielaanvraag en het te voeren asiellandenbeleid, zal Nederland gaan behoren tot de strengste lidstaten als het gaat om asieltoelating. Zo geeft Nederland volgens de minister een duidelijk signaal af en is Nederland niet langer aantrekkelijker dan andere lidstaten. De instroomeffecten die daar naar verwachting vanuit gaan, moeten dan ook niet worden geduid aan de hand van de losse maatregelen, maar juist als samenhangend pakket.

Daling instroom tweede helft 2024

In de tweede helft van dit jaar is een relatieve daling in de asielinstroom zichtbaar. Daar waar in de begrotingsreeks nog werd uitgegaan van een totale asielinstroom van 76.400 voor het jaar 2025, is dat in bijgaande MPP al met ruim 10 duizend naar beneden bijgesteld naar een medio scenario van 66.000. Een vergelijkbare daling geldt voor het jaar 2026. Het kabinet heeft de keuze gemaakt de aangekondigde maatregelen wel al een plek te geven in begroting. Dat effect is, vanwege het voorzichtigheidsprincipe, vanaf 2027 verwerkt in de begroting. Vanaf dat jaar is een sterke daling te zien in de instroomcijfers. Naast de effecten op instroom zijn ook andere factoren bepalend voor het geheel van de begroting, aldus de minister.

Aanpassing nareisbeleid

Kijkend naar de maatregelen in het wetgevingspakket is een extra argument om de sterke daling in de instroom uiterlijk vanaf 2027 te verwachten de maatregel om te komen tot aanpassing van het nareisbeleid. Na inwerkingtreding daarvan zullen asielstatushouders met subsidiaire bescherming hun gezinsleden pas kunnen laten nareizen na een wachttermijn en het voldoen aan onder meer een middeleneis en een huisvestingseis. Voor een periode van ongeveer twee jaar vanaf inwerkingtreding van deze maatregel, zal de nareis van gezinsleden van nieuwe subsidiair beschermden daarom naar verwachting vrijwel nihil zijn. Over de afgelopen 12 maanden (oktober 2023 t/m september 2024) bestaat circa 23% van de totale asielinstroom uit Asiel Nareis. In de afgelopen jaren is ruim de helft van de nareizigers ingereisd nadat de hoofdpersoon subsidiaire bescherming heeft gekregen. Dit is dan ook de orde grootte van de

daling in het aandeel nareizende gezinsleden van nieuwe vergunninghouders dat van deze maatregel kan worden verwacht.

Ontwikkelingen inwilligingspercentage asielaanvragen

Bij brief van 4 november 2022 is de Kamer gemeld dat het inwilligingspercentage eerste asielaanvragen in Nederland exclusief Dublinafdoeningen rond 85 procent lag (januari - juni 2022), terwijl dat EU-breed op 48 procent lag. Het inwilligingspercentage in andere EU-landen, danwel het EU-gemiddelde laat zich lastig vergelijken. Dit percentage is afhankelijk van meerdere factoren, zoals bijvoorbeeld de (grootste) instroomlanden en de persoonlijke profielen van de asielzoekers. Daarnaast speelt landenbeleid een belangrijke rol in het inwilligingspercentage.

Inmiddels is te zien dat het inwilligingspercentage in Nederland is gedaald naar 65% in het derde kwartaal van dit jaar. De minister sluit niet uit dat reeds ingezette beleidsaanpassingen hier van invloed zijn geweest. Niet alleen draagt deze ontwikkeling bij aan het minder aantrekkelijk zijn van Nederland als bestemmingsland, ook heeft het tot gevolg dat er minder nareis zal plaatsvinden en in combinatie met minder statushouders versterkt dit het positieve effect op opvang en huisvesting.

Besparingen keten

Met de besluitvorming bij voorjaarsnota 2024 heeft het vorige kabinet ervoor gekozen om de middelen gebaseerd op de MPP tot en met 2026 aan de Migratieketen toe te kennen. In 2027 is daarnaast 0,5 miljard euro en vanaf 2028 1 miljard besparing uit het hoofdlijnenakkoord verwerkt in de begroting van de Migratieketen. Een post in de begroting die zeer omvangrijk is, is de post voor opvangkosten. Alle inzet is erop gericht om ook deze kosten te verminderen.

De benodigde besparingen in de keten hangen daarom niet enkel samen met de instroom, maar evenzeer met de door- en uitstroom. De uitstroom betreft dan zowel de uitstroom via het terugkeerproces, alsook de uitstroom van statushouders naar gemeenten. In het regeerprogramma zijn meerdere maatregelen opgenomen om de terugkeer van vreemdelingen verder te bevorderen, waaronder de voorgenomen strafbaarstelling van niet meewerken aan vertrek. Ook als het gaat om de uitstroom van statushouders naar gemeenten is aanvullende inzet essentieel, onder andere door de inrichting van sobere voorzieningen voor statushouders en het sterk bevorderen van doorstroomlocaties vanuit een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van gemeenten en rijk.

Alle inzet is erop gericht om te komen tot de in de kengetallen van de begroting opgenomen daling van de asielinstroom per 2027. Desalniettemin benadrukt de minister dat op basis van een nieuwe MPP zal worden bezien welke middelen de komende jaren nodig zijn voor de Migratieketen. De uitvoeringsorganisaties dienen tenslotte over voldoende middelen te beschikken voor de uitvoering van hun wettelijke taken. Bij de voorjaarsnota zal hierover besluitvorming plaatsvinden.

3. Klacht over een beëdigde tolk of vertaler?

Tolken en vertalers zijn een belangrijke en onmisbare schakel binnen het asielproces. Asielzoekers én asieladvocaten zijn van tolken en vertalers afhankelijk voor de wederzijdse communicatie. Bent u niet tevreden over het gedrag of het handelen van een beëdigde tolk of vertaler of de kwaliteit van hun dienstverlening? Dan kunt u een klacht indienen bij Bureau Wbtv.

Hoe kunt u een klacht indienen?

Via de website van Bureau Wbtv kunt u een klacht indienen over een beëdigde tolk of vertaler. U kunt daarvoor gebruik maken van het [klachtenformulier](#) of uw klacht indienen per post of via e-mail.

Wat is de procedure?

Bureau Wbtv beslist of de klacht in behandeling wordt genomen. Als dat het geval is, legt Bureau Wbtv de klacht voor aan de onafhankelijke Klachtencommissie Wbtv. Deze commissie gebruikt de Gedragscode Wbtv als referentiekader voor de beoordeling van klachten.

De klacht wordt uiterlijk binnen tien weken na ontvangst van het klaagschrift afgehandeld. De Klachtencommissie Wbtv stelt beide partijen in de gelegenheid om te worden gehoord. Van het horen wordt een verslag gemaakt. Daarna stuurt de commissie een advies met eventuele aanbevelingen aan de minister.

De minister kan op grond van het advies van de commissie besluiten tot (tijdelijke) doorhaling van de tolk of vertaler in het Register beëdigde tolken en vertalers.

De Gedragscode Wbtv

De [Gedragscode Wbtv](#) voor tolken en vertalers is dit jaar nog vernieuwd.

Naast de kernwaarden en de gedragsregels voor tolken en vertalers bevat de Gedragscode praktische voorbeelden. Wist u bijvoorbeeld dat een tolk, voorafgaand aan de opdracht, geen onderonsjes of één-op-één-overleggen mag voeren met partijen om zijn onafhankelijke positie te waarborgen?

Door op de hoogte te zijn van de inhoud van de Gedragscode Wbtv en door gebruik te maken van de klachtenprocedure draagt u bij aan de kwaliteit en integriteit van beëdigde tolken en vertalers.

Meer weten?

Meer informatie over de [Klachtencommissie Wbtv](#) vindt u op de website van Bureau Wbtv.

Meer informatie over de rol van tolken en vertalers vindt u in de [Best Practices Leidraad voor asieladvocaten](#).

Vragen?

Heeft u vragen? Neem dan op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur contact op met de helpdesk van Bureau Wbtv via 088 - 787 1920 of mail naar infowbtv@rvr.org.

Jurisprudentie

1. 27-11-2024, Rb Middelburg, ECLI:NL:RBDHA:2024:19925, Syrië, beroep gegrond [wijziging leeftijd; documenten]

Reden signalering: Verweerder heeft eisers geboortedatum niet aangepast, ondanks dat eiser documenten had overgelegd waarin de geboortedatum van 1 september 2013 werd vermeld. Verweerder oordeelde dat deze documenten niet voldoende authentiek waren om de wijziging van de geboortedatum te onderbouwen, omdat de documenten geen identificerende waarde zouden hebben. De rechtbank is van oordeel dat het overgelegde uittreksel voldoet aan de vereisten van identiteitsdocumenten volgens het beleid van de IND, en er was geen bewijs dat het document frauduleus was verkregen. De rechtbank oordeelde verder dat de verklaring van de eiser, die tijdens zijn asielaanvraag twijfelde over zijn geboortedatum, onvoldoende was beoordeeld in het licht van zijn jonge leeftijd en de omstandigheden van de aanvraag.

Verweerder heeft de asielaanvraag van eiser ingewilligd. Eisers verklaringen over zijn nationaliteit, identiteit en herkomst worden geloofwaardig geacht. Eisers verzoek om zijn geboortedatum van [datum 2] 2012 te wijzigen naar [datum 1] 2013 heeft verweerder niet ingewilligd. Verweerder stelt zich op het standpunt dat de documenten die eiser heeft overgelegd niet identificerend zijn en daarom niet ten grondslag kunnen liggen aan de wijziging van eisers persoonsgegevens. Eiser heeft daartegen aangevoerd dat verweerder ten onrechte zijn leeftijd niet heeft aangepast. Eiser is nog zeer jong, bovendien heeft hij een identificerend document overgelegd uit Syrië, waaruit blijkt dat hij is geboren op [datum 1] 2013.

Ontvankelijkheid van het beroep

Ter zitting heeft verweerder zich op het standpunt gesteld dat het beroep van eiser niet-ontvankelijk is. Immers eiser is met de vastgestelde geboortedatum van [datum 2] 2012 ook minderjarig. Eiser kan met zijn gestelde geboortedatum niet in een gunstigere positie terecht komen. Uit de uitspraak van de Afdeling van 17 september 2003 volgt dat een vreemdeling alleen daadwerkelijk over een verblijfsvergunning beschikt, indien deze is verleend op basis van de juiste personalia. De rechtbank ziet geen reden om daarover anders te oordelen, ook al is die uitspraak niet recent. De door verweerder ter zitting aangehaalde uitspraak van de Afdeling van 11 april 2019 kan niet leiden tot een andere conclusie omdat daarin deze rechtsvraag niet aan de orde is. Eiser betwist zijn geboortedatum. Hij vindt dus dat niet de juiste personalia zijn vermeld bij de vergunningverlening. Gelet op de zojuist aangehaalde jurisprudentie heeft eiser dan ook een belang bij de beoordeling van dit beroep door de rechtbank. Het beroep is dan ook ontvankelijk.

De geboortedatum van eiser

Het beleid van verweerder over identiteitsdocumenten is opgenomen in paragraaf C4/4.2.2. van de Vc en luidt als volgt:

“Een document met betrekking tot de identiteit van de vreemdeling moet in ieder geval de volgende elementen bevatten:

- *-een goedgelijkende pasfoto;*
- *-de geboorteplaats van de vreemdeling; en*
- *-de geboortedatum van de vreemdeling.*

Een identiteitsdocument kan alleen de identiteit onderbouwen als het authentiek is en op officiële wijze is afgegeven door de bevoegde autoriteiten en in het land van herkomst wordt erkend als identiteitsdocument. Daarnaast is van belang dat het een officieel identiteitsdocument betreft dat in het maatschappelijke verkeer en de contacten met (buitenlandse) autoriteiten wordt gebruikt om de identiteit aan te tonen.

Is er geen sprake van een authentiek identiteitsdocument, dan weegt de IND de verklaringen van de vreemdeling, andere overgelegde documenten en of de verklaringen van de vreemdeling passen in al datgene wat bij de IND bekend is over de situatie in het land van herkomst, mee.”

De rechtbank acht dit beleid redelijk.

De rechtbank stelt vast dat verweerder de in het bestreden besluit vermelde geboortedatum van eiser, te weten [datum 2] 2012, heeft vastgesteld op grond van het proces-verbaal van verhoor van 14 december 2022 van de Vreemdelingenpolitie. Uit dat proces-verbaal blijkt weliswaar niet dat eiser heeft verklaard dat [datum 2] 2012 zijn geboortedatum is, maar ter zitting heeft eiser bevestigd dat hij die geboortedatum wel bij zijn asielaanvraag van 14 december 2022 heeft genoemd.

In het rapport combigehoor AMV van 14 maart 2024 staat het volgende:

“Voorafgaand aan het gehoor kwam een medewerker van Nidos langs om te vragen of ik ervan op de hoogte was dat [eiser] 11 jaar is in plaats van 12 jaar. 5 ”

“Hoe oud ben jij [eiser] ?

Sinds dat ik in Nederland ben aangekomen, weet ik niet wat mijn leeftijd is, dus misschien heb ik de verkeerde geboortedatum opgegeven. Of het nou de goede of de niet goede geboortedatum is, weet ik niet”

“Toen jij in Nederland kwam, zei je dat je uit 2012 komt. Dan zou je nu 12 zijn.

Op jouw papiertjes staat dat jij uit 2013 komt. Dat betekent dat je nu 11 bent. “Oké. ”

De rechtbank is van oordeel dat verweerder ten onrechte de geboortedatum van eiser niet heeft gewijzigd naar [datum 1] 2013. De geboortedatum die verweerder vermeldt in het bestreden besluit is enkel gebaseerd op de verklaring van eiser tijdens het verhoor door de Vreemdelingenpolitie op de datum van de asielaanvraag. Het is de rechtbank niet gebleken dat eiser op dat moment werd bijgestaan door een professioneel rechtsbijstandverlener of een medewerker van Nidos. Daar komt bij dat eiser op het moment van dat verhoor – zelfs als uit wordt gegaan van de door verweerder vastgestelde leeftijd – hooguit 10 jaar oud was. Verweerder heeft eisers verklaring onvoldoende beoordeeld in het licht van eisers leeftijd. Uit het rapport combigehoor blijkt vervolgens dat eiser twijfelt over zijn opgegeven leeftijd en dat hij niet weet hoe oud hij is. Verweerder laat na te motiveren waarom hij wél uitgaat van de verklaringen van eiser tijdens het verhoor met de Vreemdelingenpolitie, maar niet van eisers verklaringen tijdens het combigehoor.

Daar komt bij dat in de echt bevonden documenten staat vermeld dat eisers geboortedatum [datum 1] 2013 is. Het individueel uittreksel bevat conform de vereisten uit verweerders beleid (paragraaf C4/4.2.2. van de Vc) de naam, geboortedatum en pasfoto van eiser. Uit het beleid van verweerder volgt niet dat de pasfoto een geïntegreerde pasfoto moet zijn, zoals verweerder in zijn verweerschrift stelt. Verder hebben de autoriteiten een stempel op het document geplaatst, deels over de pasfoto.

Uit ambtshalve verkregen openbaar toegankelijke informatie van de UNHCR blijkt dat het individueel uittreksel wordt gebruikt als tijdelijke vervanging van een verloren of beschadigd geraakt identiteitsdocument. Deze informatie sluit aan bij verweerders stelling in het verweerschrift dat de Syrische autoriteiten hun burgers vanwege de oorlog toestaan om met een individueel uittreksel de identiteit aan te tonen.

De rechtbank is gelet op deze bevindingen van oordeel dat verweerder ten onrechte aan de door eiser overgelegde documenten niet de waarde hecht die eiser daaraan wenst toe te kennen. Anders dan verweerder, vindt de rechtbank geen steun in het algemeen ambtsbericht over Syrië van 2022 voor het standpunt van verweerder dat een individueel uittreksel zoals overgelegd door eiser, een document is dat vaak frauduleus wordt verkregen. In dit ambtsbericht staat dat documenten door omkoping of met smeergeld verkregen kunnen worden. Dat dit gebeurt, betekent nog niet dat ook het individueel uittreksel van eiser frauduleus is verkregen. Verweerder heeft daarvoor geen aanknopingspunten naar voren gebracht. De rechtbank overweegt tot slot dat eiser met de door verweerder toegekende leeftijd ook als minderjarig wordt beschouwd. Eiser heeft er derhalve geen belang bij om onjuiste informatie te verstrekken over zijn geboortedatum, of om frauduleus verkregen documenten over te leggen.

Conclusie en gevolgen

Verweerder heeft ten onrechte in het bestreden besluit de geboortedatum van eiser niet gewijzigd naar [datum 1] 2013. Op grond van artikel 8:41a van de Awb beslecht de rechtbank het haar voorgelegde geschil zoveel mogelijk definitief. Naar het oordeel van de rechtbank is slechts één uitkomst mogelijk, namelijk het wijzigen van de geboortedatum van eiser. De rechtbank zal daarom met het oog op finale geschillenbeslechting met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder b, van de Awb zelf in de zaak voorzien en bepalen dat de geboortedatum van eiser 1 september 2013 is.

2. 24-10-2024, Rb Haarlem MK, ECLI:NL:RBDHA:2024:18369, Syrië, beroep ongegrond [artikel 1F Vluchtelingenverdrag; huwelijk minderjarige; niet-politiek misdrijf]

Reden signalering: Uit eisers verklaringen tijdens de asielprocedure blijkt dat hij traditioneel getrouwd is met een minderjarige met wie hij seks heeft gehad toen zij twaalf jaar was. De rechtbank is van oordeel dat verweerder een juiste beoordeling gemaakt en zich terecht en deugdelijk gemotiveerd op het standpunt heeft gesteld dat eiser een ernstig niet-politiek misdrijf heeft gepleegd en dat artikel 1F Vluchtelingenverdrag op hem van toepassing is. Ook is voldaan aan het vereiste van 'knowing participation' en kan niet worden gevolgd dat de 1F-tegenwerping disproportioneel is. Ten slotte heeft verweerder aan eiser ook een besluit tot signalering mogen opleggen.

Eiser heeft Syrië in september 2022 verlaten en heeft op 28 oktober 2022 in Nederland een asielaanvraag gedaan. Eiser zegt Syrië te hebben verlaten vanwege de moeilijke levensomstandigheden en uit angst om in militaire dienst te moeten. Eiser is tussen 2007 en 2012 gehuwd geweest en uit dat huwelijk is een zoon geboren. Eiser is hierna, op 11 juni 2012, religieus gehuwd met [naam] . Eiser heeft tijdens de asielprocedure verklaard dat zij is geboren op [geboortedatum 2] 1999. Eiser heeft met haar op [geboortedatum 3] een dochter gekregen. Op [geboortedatum 4] is een tweede dochter uit dat huwelijk geboren. Eisers echtgenote en dochters verblijven in Syrië.

Verweerder heeft de asielaanvraag op 14 juni 2024 als kennelijk ongegrond afgewezen. Verweerder acht aannemelijk dat eiser bij terugkeer naar Syrië een reëel risico loopt op ernstige schade, maar wijst de asielaanvraag af omdat eiser een gevaar voor de openbare orde vormt. Volgens verweerder bestaan er ernstige redenen om aan te nemen dat eiser zich schuldig heeft gemaakt aan gedragingen zoals bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag (hierna: artikel 1F). Eiser heeft volgens verweerder namelijk verklaard dat hij traditioneel getrouwd is met een minderjarige met wie hij seks heeft gehad toen zij twaalf was. Eiser heeft volgens verweerder hierdoor een absoluut niet-politiek misdrijf begaan. Omdat artikel 1F van toepassing is op eiser, heeft verweerder de asielaanvraag afgewezen. Verweerder heeft verder besloten om een signalering voor de duur van 10 jaar te registreren in twee informatiesystemen. Eiser vormt volgens verweerder namelijk een actuele, werkelijke en voldoende ernstige bedreiging voor een fundamenteel belang van de samenleving.

Heeft eiser een ernstig niet-politiek misdrijf gepleegd?

Eiser voert aan dat verweerder ten onrechte heeft gesteld dat sprake is van een ernstig niet-politiek misdrijf. Hij wijst op zijn culturele achtergrond. Het is in de Westerse cultuur ondenkbaar dat kindhuwelijken plaatsvinden, maar in de islamitische cultuur komt dit veel voor. Het huwelijk is rechtsgeldig tot stand gekomen en eiser heeft het huwelijk geconsumeerd. Daarnaast wijst eiser er op dat in Nederland in het algemeen geen zware straffen worden opgelegd voor vergelijkbare zaken waarbij sprake is van seksuele handelingen met minderjarigen. Ook worden er vaak verzachtende omstandigheden aangenomen bij het bepalen van de strafmaat, aldus eiser.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder zich terecht en deugdelijk gemotiveerd op het standpunt heeft gesteld dat eiser een ernstig niet-politiek misdrijf heeft gepleegd. Ter toelichting dient het volgende.

Verweerder heeft de beoordeling of sprake is van een ernstig niet-politiek misdrijf verricht aan de hand van de door de in het UNHCR Handbook genoemde factoren, die ook zijn opgenomen in paragraaf C2/7.10.2.2. van de Vreemdelingen-circulaire 2000 (Vc). Het gaat om de volgende elementen:

- 1) de aard van het gepleegde feit/handeling;
- 2) de omvang van de gevolgen c.q. de schade die is teweeggebracht;
- 3) de strafmaat;
- 4) internationale (rechterlijke) consensus dat het gepleegde feit is aan te merken als ernstig misdrijf;
- 5) de gevolgde strafprocedure.

Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder daarmee een juiste beoordeling verricht.

De aard van het gepleegde feit en de omvang van de gevolgen

Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank bij de aard van het gepleegde feit/handeling terecht voorop gesteld dat minderjarige kinderen vanwege hun leeftijd per definitie niet in staat zijn om volledig, vrij en geïnformeerd in te stemmen met een huwelijk of de consummatie daarvan. Dit geldt te meer naarmate het kind jonger is. Op grond hiervan kan worden aangenomen dat [naam], eisers huidige echtgenote, op een zeer jonge leeftijd zonder haar volledige, vrije en geïnformeerde instemming het huwelijk met eiser heeft geconsumeerd. Uit de feiten volgt dat [naam] op dat moment dertien jaar oud was. Dit terwijl eiser zelf een volwassen man was van drieëntwintig jaar oud. Het leeftijdsverschil was dus aanzienlijk, terwijl eiser ook al eerder gehuwd was geweest met iemand van zijn eigen leeftijd. Dat [naam] in een brief bij de zienswijze van 7 mei 2024 heeft aangegeven dat zij haar echtgenote erg mist, leidt niet tot een andere conclusie over de aard van het destijds gepleegde feit.

Verweerder heeft zich daarnaast op het standpunt mogen stellen dat de omvang van de gevolgen van het seksueel misbruik van minderjarigen groot is. Slachtoffers van een seksueel misdrijf kunnen nog langdurig nadelige, psychische gevolgen van het misdrijf ondervinden. Ter onderbouwing heeft verweerder onder meer gewezen op de richtlijn voor strafvordering seksueel misbruik van minderjarigen van het Openbaar Ministerie. Hierin staat dat het behoort tot de zwaardere delicten. Door de wetgever is geestelijke en lichamelijke integriteit van jeugdigen jonger dan zestien jaar daarom uitdrukkelijk beschermd. Minderjarigen bevinden zich in een kwetsbare ontwikkelingsfase. Zij moeten gelet op hun jeugdige leeftijd in het algemeen niet of in onvoldoende mate in staat worden geacht zelf hun seksuele integriteit te bewaken en/of zelfstandig de (emotionele) gevolgen van seksueel contact in te schatten. Minderjarigen dienen zodoende zowel tegen zichzelf te worden beschermd als tegen personen die op seksueel gebied misbruik van hen willen maken. Dit geldt te meer indien dit seksueel contact plaatsvindt met een (veel oudere) volwassene. Minderjarigen worden in het algemeen onvoldoende in staat geacht weerstand te bieden aan volwassenen. Door ontuchtige handelingen te plegen met een minderjarige stelt een verdachte de bevrediging van zijn eigen lustgevoelens boven de belangen van het slachtoffer. Hierdoor doorkruist een verdachte de seksuele ontwikkeling van een minderjarige, terwijl een minderjarige ongestoord hoort te kunnen groeien tot volwassenheid, zeker ook op seksueel vlak.

Dat [naam] eisers buurmeisje was, zij verliefd zijn geworden op elkaar, dat ze elkaar al een jaar kenden en dat zowel de ouders als [naam] hebben ingestemd met het huwelijk is naar het oordeel van de rechtbank gelet op het voorgaande niet relevant. Ook onder die omstandigheden is sprake van een feit dat naar zijn aard een seksueel misdrijf is.

De strafmaat

De rechtbank stelt verder vast dat het verrichten van seksuele handelingen met een dertienjarige in zowel Syrië als Nederland strafbaar is. Verweerder heeft in dat kader gewezen op artikel 491, eerste lid, van het Syrische Wetboek van Strafrecht. Hieruit blijkt dat degene die gemeenschap heeft met een minderjarige jonger dan vijftien jaar, maar ouder dan twaalf jaar in Syrië wordt gestraft met dwangarbeid van negen jaar. Sinds 1 juli 2024 is in Nederland de maximale straf voor het verrichten van seksuele handelingen met minderjarigen verhoogd van acht naar maximaal vijftien jaar en kwalificeert de wetgever de gedraging als verkrachting op grond van artikel 248 van het Wetboek van Strafrecht. Verweerder heeft zich naar het oordeel van de rechtbank vanwege deze strafmaat terecht op het standpunt gesteld dat sprake is van een ernstig misdrijf in de zin van het Vluchtelingenverdrag. Dat er in de door eiser ingebrachte zaken, waarin er ook seksueel contact was geweest tussen een volwassene en een minderjarige, lagere straffen zijn opgelegd, leidt naar het oordeel van de rechtbank niet tot een andere conclusie. Bij het wegen van de strafmaat is de maximumstraf van belang die volgens het Nederlandse Wetboek van Strafrecht op het misdrijf is gesteld en niet de feitelijke bestraffing. Daarnaast heeft verweerder er terecht op gewezen dat de ingebrachte zaken verschillen van de situatie van eiser. Zo waren de slachtoffers in die zaken op het moment van de gepleegde feiten enkele jaren ouder dan eisers echtgenote. De beroepsgrond slaagt niet.

Internationale (rechterlijke) consensus

Verweerder heeft zich naar het oordeel van de rechtbank ook terecht op het standpunt gesteld dat er internationale consensus bestaat dat seks met een persoon van dertien jaar als een ernstig misdrijf wordt gezien. Dit volgt al uit het door verweerder aangehaalde artikel 19 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) en uit de al aangehaalde strafbaarstelling van het misdrijf in zowel Nederland als Syrië. Dat eiser in Syrië niet is vervolgd ter zake seksuele handelingen met een minderjarige en geen strafblad heeft in Syrië en/of in andere landen voor zedenmisdrijven is

naar het oordeel van de rechtbank gelet op het voorgaande niet relevant. Uit de feiten volgt immers al dat hij dit misdrijf heeft gepleegd. Dat kindhuwelijken in de Islamitische cultuur veel voorkomen, voor zover dat al het geval is, acht de rechtbank minder relevant. Verweerder heeft in het voornemen namelijk gewezen op informatie van de organisatie Girls Not Brides, waaruit blijkt dat slechts 2% van de Syrische meisjes zijn gehuwd voor hun vijftiende verjaardag. Bovendien leidt de omstandigheid dat een feit binnen een bepaalde cultuur niet ongebruikelijk is niet tot de conclusie dat het naar internationale consensus niet ernstig is.

De rechtbank is ten slotte met verweerder van oordeel dat de vraag of er een rechtsgeldig huwelijk tot stand is gekomen niet relevant is voor de vraag of eiser een ernstig niet-politiek misdrijf heeft gepleegd. Aan eiser wordt immers niet het aangaan van het kindhuwelijk tegengeworpen, maar dat hij het kindhuwelijk heeft geconsumeerd terwijl [naam] op dat moment slechts dertien jaar oud was. Dat het hebben van seks met een dertienjarige binnen een rechtsgeldig huwelijk niet strafbaar is, volgt uit geen enkele wettelijke bepaling. Overigens was het huwelijk tussen eiser en [naam] ten tijde van het consumeren niet rechtsgeldig omdat zij alleen traditioneel gehuwd waren. Dat het huwelijk naar Syrisch recht mogelijk achteraf rechtsgeldig is geworden, maakt dat niet anders.

Is er sprake van knowing participation?

Eiser voert aan dat verweerder ten onrechte stelt dat sprake is van 'knowing participation'. Dat eiser wist dat zijn vrouw jong was, is gelet op zijn culturele achtergrond, onvoldoende om te concluderen dat sprake is van knowing participation.

De rechtbank volgt het standpunt van verweerder dat sprake is van knowing participation. De rechtbank stelt voorop dat het hebben van seks met een dertienjarige ook in Syrië strafbaar is gesteld, zodat van eiser mag worden verwacht dat hij hiervan op de hoogte was. Verder blijkt uit eisers verklaringen tijdens het nader gehoor dat hij zich bewust was van de zeer jonge leeftijd van zijn echtgenote. Dat eiser zich bewust was van de zeer jonge leeftijd van [naam], blijkt ook uit eisers verklaringen ter zitting. Hij heeft verklaard dat toen het religieus huwelijk werd gesloten en de geboortedatum van [naam] werd genoemd hij er voor het eerst achter kwam dat [naam] nog zo jong was. Eiser schrok ervan, maar het was volgens hem toen te laat om te stoppen. Ondanks de jonge leeftijd van [naam] heeft eiser vervolgens toch seks met haar gehad. Uit het voorgaande volgt naar het oordeel van de rechtbank dat verweerder ernstige redenen heeft mogen aannemen om te veronderstellen dat eiser in ieder geval had moeten weten dat seks hebben met [naam] een ernstig misdrijf betrof in de zin van het Vluchtelingenverdrag.

Is de 1F-tegenwerping disproportioneel?

Eiser voert aan dat de 1F-tegenwerping in dit geval disproportioneel is. Eisers echtgenote is volgens verweerder slachtoffer geworden van een misdrijf en wordt dat nu weer omdat zij geen verblijfsrecht in Nederland krijgt als eiser dat niet krijgt. Daarnaast is verweerder in het bestreden besluit ten onrechte niet ingegaan op de richtsnoeren uit het Handboek van de UNHCR die eiser in de zienswijze heeft genoemd. Ook is sprake van rechtsongelijkheid omdat andere vreemdelingen in dezelfde situatie eerder wel een vergunning hebben gekregen.

Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank terecht gesteld dat het feit dat gezinshereniging door de 1F-tegenwerping niet mogelijk is, de toepassing van artikel 1F niet disproportioneel maakt. Dit geldt immers ook voor andere vreemdelingen aan wie artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag is tegenworpen. Het maakt de situatie van eiser dus niet bijzonder. Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank kunnen overwegen dat de stelling dat [naam] en de kinderen zo snel mogelijk willen worden herenigd met hun vader/echtgenoot geen element vormt die voldoende tegenwicht biedt aan het geheel.

Eisers stelling dat sprake is van rechtsongelijkheid omdat aan andere Syrische vluchtelingen in een vergelijkbare situatie wel vergunningen zijn verleend, volgt de rechtbank ook niet. Verweerder merkt naar het oordeel van de rechtbank terecht op dat deze stelling niet is onderbouwd. Daarbij komt dat verweerder heeft toegelicht dat de werkwijze van verweerder recentelijk is gewijzigd. Daardoor wordt tijdens de asielprocedure, onder meer door het stellen van concrete vragen, beter op dit soort gevallen wordt gelet, aldus verweerder. Dat artikel 1F in het verleden in vergelijkbare situaties niet is tegengeworpen, maakt niet dat verweerder dat in eisers geval ook niet mag doen.

Richtsnoeren uit het Handboek UNHCR

Verweerder is volgens eiser niet ingegaan op de verwijzing van eiser naar de richtsnoeren uit het Handboek UNHCR, met name § 156 en 157, waarin wordt aangegeven dat er een balans moet zijn tussen de aard van het gepleegde strafbare feit en de mate van vrees voor vervolging in het land van herkomst. Het feit dat er geen terugkeerbesluit is genomen in verband met het verbod op refoulement maakt volgens eiser dat er sprake is van 'very severe persecution', aldus eiser.

Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank zoals hiervoor al overwogen terecht gesteld dat sprake is van een ernstig niet-politiek misdrijf. Ook is door verweerder voldoende deugdelijk gemotiveerd dat het in dit geval niet disproportioneel is om 1F aan eiser tegen te werpen. Gelet op hetgeen onder rechtsoverwegingen 6.2 tot en met 8.2 van deze uitspraak is overwogen heeft verweerder naar het oordeel van de rechtbank met zijn motivering voldaan aan de vereisten die zijn neergelegd in het UNHCR handboek. De beroepsgrond slaagt daarom niet.

Heeft verweerder een besluit tot signalering mogen opleggen?

Eiser voert aan dat verweerder ten onrechte een besluit tot signalering heeft opgelegd. Zijn gedrag vormt geen actueel, werkelijk en voldoende ernstige bedreiging voor de openbare orde omdat er geen gevaar voor recidive bestaat.

In het arrest K. en H.F. van 2 mei 2018 (ECLI:EU:C:2018:296) overweegt het Hof dat aan de omstandigheid dat een vreemdeling na de periode waarin de 1F-misdrijven zijn gepleegd geen handelingen meer heeft verricht die tot de conclusie zouden kunnen leiden dat hij een gevaar vormt voor de openbare orde, geen doorslaggevende betekenis toekomt. Dat voor eiser mogelijk geen recidivegevaar meer geldt, maakt dus niet dat eiser geen gevaar meer vormt voor de openbare orde.

Uit het arrest volgt verder dat bij de beoordeling van de vraag of een vreemdeling nog een actuele bedreiging vormt, bijzondere betekenis toekomt aan het gedrag en de houding van de vreemdeling ná het plegen van de 1F-misdrijven. De Afdeling heeft daarna in haar uitspraak van 16 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:3017 geoordeeld dat met name van belang is of een vreemdeling na het gepleegde 1F-misdrijf verantwoordelijkheidsbesef en oprecht berouw heeft getoond en zijn leven aantoonbaar en duurzaam heeft gebeterd. De rechtbank is van oordeel dat eiser er niet in is geslaagd dit aan te tonen. Uit eisers verklaringen tijdens het nader gehoor en hetgeen hij verder in de asielprocedure heeft aangevoerd, blijkt niet dat hij spijt heeft van het gepleegde misdrijf. Eiser heeft ter zitting verklaard dat hij destijds erg verliefd was op [naam] en niet wist dat hij iets deed wat niet mocht, maar nu hij weet dat het strafbaar is hij er wel anders naar kijkt. Ook met deze verklaring heeft eiser naar het oordeel van de rechtbank geen berouw en/of verantwoordelijkheidsbesef getoond. Uit deze verklaring blijkt slechts dat eiser achteraf geen strafbaar feit had willen plegen, maar niet dat hij er spijt van heeft dat hij met een destijds dertienjarig meisje seks heeft gehad terwijl hij zelf de leeftijd van drieëntwintig jaar had. De beroepsgrond slaagt niet.

Conclusie en gevolgen

Het beroep is ongegrond.

Inhoudsopgave

3. 13-11-2024, Rb Groningen MK, ECLI:NL:RBDHA:2024:18640, Turkije, beroep gegrond [Gülenbeweging; beleidswijziging; ambtsbericht]

Reden signalering: De rechtbank oordeelt dat de minister niet in redelijkheid tot de beleidswijziging voor (toegedichte) Gülenisten uit Turkije in WBV 2023/24 heeft kunnen komen. De rechtbank volgt eiser namelijk in zijn betoog dat de conclusies die de minister heeft getrokken, niet zonder meer uit het ambtsbericht volgen.

Eiser legt aan zijn asielaanvraag ten grondslag dat hij een Gülen-aanhanger is en daarom vreest voor vervolging door de Turkse autoriteiten. In 2018 is eiser genoemd in een verklaring van een spijtoptant. Vervolgens is een onderzoek naar hem gestart en is hij geobserveerd door de Turkse autoriteiten. Op [datum 1] 2021 is eiser ondervraagd en bedreigd door agenten van de antiterreureenheid. Ook is een uitreisverbod tegen hem uitgevaardigd. Eiser is vervolgens aangeklaagd wegens lidmaatschap van de gewapende terroristische organisatie Fetö/Pdy. Daar is eiser op [datum 2] 2022 van vrijgesproken, wegens gebrek aan bewijs. Het uitreisverbod is daarna opgeheven. Op 1 augustus 2022 heeft eiser

Turkije verlaten en is hij naar Georgië vertrokken. Omdat eiser zich daar ook niet veilig voelde als Gülenist, is hij naar Nederland gereisd.

De minister heeft het asielrelaas van eiser geloofwaardig bevonden. Daarmee zijn eisers identiteit, nationaliteit en herkomst alsook zijn betrokkenheid bij de Gülen-beweging en zijn problemen door die betrokkenheid geloofwaardig bevonden. De minister heeft het WBV 2023/24 toegepast en vastgesteld dat eiser onder de risicogroep Gülen-aanhangers valt. Dat betekent dat eiser met geringe indicaties zijn vrees voor vervolging aannemelijk moet maken. Volgens de minister heeft eiser dat niet gedaan. De minister heeft daarom geconcludeerd dat eiser geen vluchteling is in de zin van het Vluchtelingenverdrag en dat hij ook geen reëel risico loopt op ernstige schade. Eiser krijgt geen asielvergunning.

Wat is het oordeel van de rechtbank?

Is deugdelijk gemotiveerd dat vervolging van Gülenisten nu minder willekeurig is?

9. Op de zitting is gebleken dat tussen partijen niet in geschil is dat het laten vervallen van de aanvullende passage in WBV 2021/16 in het toepasselijke WBV 2023/24 een beleidswijziging betreft. De minister heeft deze beleidswijziging gebaseerd op de landeninformatie uit het ambtsbericht. In beginsel mag de minister uitgaan van de juistheid van de in dit deskundigenbericht opgenomen informatie. Het is aan eiser om concrete aanknopingspunten naar voren te brengen die leiden tot twijfel over de juistheid of volledigheid daarvan.

De rechtbank oordeelt dat de minister – gelet op de daarvoor gegeven motivering – niet in redelijkheid tot de beleidswijziging heeft kunnen komen. De rechtbank volgt eiser namelijk in zijn betoog dat de conclusies die de minister heeft getrokken, niet zonder meer uit het ambtsbericht volgen. Hoewel in het ambtsbericht staat dat vertrouwelijke bronnen aangeven dat de vervolging van (vermeende) Gülenisten in de huidige verslagperiode in intensiteit was afgenomen, staat daarin ook dat die bronnen de gestelde afname in intensiteit niet nader konden onderbouwen. De bronnen voerden de gestelde afname in intensiteit bovendien terug op verschillende redenen. Een bron constateerde dat er niet langer duizenden rechters en aanklagers gedwongen werden ontslagen, omdat de meeste Gülenistische rechters en aanklagers inmiddels al waren ontslagen. Twee bronnen gaven aan dat de meerderheid van (vermeende) Gülenisten inmiddels strafrechtelijk was vervolgd dan wel uitgeweken naar het buitenland. Een andere bron gaf aan dat de Turkse overheid zijn aandacht heeft verlegd naar de Koerdische en de lhbtq+ gemeenschap. Nu de vertrouwelijke bronnen geen onderbouwing konden geven van de gestelde afname van de vervolgingen en drie van de vier bronnen de gestelde afname bovendien verklaren met andere omstandigheden dan daadwerkelijk verminderde negatieve aandacht voor Gülenisten, ziet de rechtbank niet in dat deze informatie voldoende dragend is voor de conclusie dat de vervolging van Gülenisten in intensiteit en willekeur is afgenomen. Hoewel de rechtbank de minister volgt dat van de betrouwbaarheid van de bronnen in het ambtsbericht mag worden uitgegaan, is het wel aan de minister om daaraan het juiste gewicht toe te kennen en daar de juiste conclusies aan te verbinden.

De minister heeft op de zitting nader gemotiveerd dat de afname in intensiteit van de vervolgingen ook ziet op minder ontslagen van rechters en officieren van justitie en dat de rechterlijke criteria met betrekking tot het beticht worden van Gülenisme zijn aangescherpt. De minister heeft verder verwezen naar de daling van Gülenisten in voorarrest en gevangenschap, zoals blijkt uit het ambtsbericht. De rechtbank volgt eiser in zijn betoog dat deze omstandigheden ook niet voldoende dragend voor de door de minister getrokken conclusies. Eiser heeft hierbij aangevoerd dat de meeste rechters en officieren van justitie al in 2016 middels decreet zijn ontslagen, waardoor het logisch is dat er een daling waarneembaar is in de ontslagen bij die ambten. Dat is ook terug te vinden in het ambtsbericht. De minister heeft daarom niet deugdelijk gemotiveerd hoe deze daling onderbouwt dat er sprake is van afname in intensiteit en willekeur van de vervolging van andere Gülenisten in Turkije. Hoewel een aanscherping van de rechterlijke criteria een indicatie van minder willekeurige vervolging zou kunnen zijn, acht de rechtbank de twee specifieke voorbeelden in het ambtsbericht daartoe onvoldoende. Dat komt ook omdat in datzelfde ambtsbericht expliciet staat dat, ondanks deze ontwikkelingen in de rechtsgang, mensen relatief gemakkelijk konden worden verdacht van betrokkenheid bij de Gülen-beweging. De enkele aanname van de minister dat dergelijke aanscherpingen ook invloed hebben op het onderzoek van de politie, volgt de rechtbank om die reden ook niet. De stelling van de minister dat ten gevolge van de rechterlijke aanscherping van die criteria de vervolging achterwege blijft, wordt gestaakt of nietig wordt verklaard, vindt de rechtbank niet op deze manier terug in het ambtsbericht en is daarom niet onderbouwd. De rechtbank acht de verwijzing naar de absolute cijfers over de Gülenisten in voorarrest en gevangenschap ook niet afdoende voor

de conclusie dat sprake is van minder willekeurige vervolging. Daaruit blijkt immers niet welke Gülenisten worden vervolgd en wat de mate van willekeur daarbij is. In het ambtsbericht staat ook dat er weinig verifieerbare informatie beschikbaar was omtrent de huidige situatie van Gülenisten en dat het onduidelijk bleef hoeveel arrestanten er in voorarrest bleven of voorwaardelijk waren vrijgelaten en in hoeveel gevallen er een rechtszaak was geïnitieerd. In het ambtsbericht staat verder dat gedurende de voorgaande twee verslagperiodes er met regelmaat arrestaties op grotere of kleine schaal plaatsvonden van (vermeende) Gülenisten en dat die situatie gelijk is gebleven in de huidige verslagperiode. De minister heeft geen verklaring kunnen geven voor deze verschillende passages in het ambtsbericht. Dat volgens de minister een vermindering van andere vormen van vervolging (zoals op sociale media of het innemen van paspoorten van familieleden) indicaties zijn dat de strafrechtelijke vervolging ook is afgenomen, is tevens niet onderbouwd en gezien de overige informatie in het ambtsbericht niet zonder meer navolgbaar.

De verwijzing naar de inwilligingspercentages van andere lidstaten in Turkse zaken is tevens geen deugdelijke motivering voor de beleidswijziging. Daarmee is immers alleen bekend hoeveel Turkse asielzaken door andere lidstaten worden ingewilligd en niet wat de feitelijke situatie in Turkije is voor Gülenisten. Overigens stelt de minister zelf dat ook het oude beleid een individuele beoordeling vereiste; een eventueel hoog inwilligingspercentage lijkt daarmee eerder een gevolg van de gehanteerde uitvoeringspraktijk dan van het gehanteerde beleid. Hoewel de minister gevolgd kan worden in zijn reactie dat de Afdelingsuitspraak van 2019 gebaseerd is op landeninformatie destijds en dat de in april 2024 toegewezen voorlopige voorzieningen nog geen definitief oordeel zijn, maakt dat het voorgaande niet anders.

Eiser heeft verder bronnen overgelegd, die aantonen dat er vele arrestaties en vervolgingen van Gülenisten blijven plaatsvinden. Daarnaast heeft hij, zoals hierboven is gebleken, met zijn beroepsgronden concrete aanknopingspunten naar voren gebracht die leiden tot twijfel over de door de minister getrokken conclusies die ten grondslag lagen aan de beleidswijziging. Dat betekent dat de beleidswijziging en het bestreden besluit niet deugdelijk gemotiveerd tot stand zijn gekomen. Het besluit is daarmee in strijd met artikel 3:46 van de Awb en zal daarom worden vernietigd.

Totstandkoming van het ambtsbericht

10. Voor zover eiser heeft bedoeld te betogen dat het ambtsbericht op zichzelf niet zorgvuldig tot stand is gekomen doordat bij het nieuwe ambtsbericht een aanvraag is gedaan om de bredere situatie in het land te beschrijven, volgt de rechtbank dit niet. Uit de aanvraag blijkt immers niet dat is gestuurd op bepaalde uitkomsten, maar slechts dat gepoogd wordt een volledig beeld van de situatie in dat land te verkrijgen.

Geringe indicaties

Aangezien de rechtbank tot het oordeel komt dat het besluit – gelet op hetgeen hiervoor is overwogen met betrekking tot de beleidswijziging – onvoldoende deugdelijk gemotiveerd tot stand is gekomen, komt de rechtbank niet toe aan een bespreking van de beroepsgrond over het bestaan van geringe indicaties. Het is nu eerst aan de minister om haar beleidswijziging opnieuw te beoordelen en het bestreden besluit nader te motiveren.

Conclusie en gevolgen

Het beroep is gegrond. Dat betekent dat eiser gelijk krijgt. De rechtbank zal het bestreden besluit vernietigen, wegens strijd met artikel 3:46 van de Awb.

Inhoudsopgave
----

4. 04-11-2024, Rotterdam, ECLI:NL:RBDHA:2024:18027, Turkije, beroep ongegrond [Gülenbeweging; beleid; groepsvervolging]

Reden signalering: De rechtbank overweegt dat verweerder in beginsel dient uit te gaan van het beleid zoals dat gold op het moment dat het bestreden besluit werd genomen. De enkele omstandigheid dat een vreemdeling door toepassing van nieuw beleid in een ongunstiger positie komt, is onvoldoende om (in dit geval) van dit uitgangspunt af te wijken. Daarbij vindt de rechtbank van belang dat verweerder weliswaar te laat heeft beslist op de asielaanvraag, maar verweerder heeft ter zitting voldoende uitgelegd dat de asielaanvraag van eiser slechts door drukte op de behandelende afdeling lang is blijven liggen, en niet moedwillig totdat er nieuw beleid was. De enkele omstandigheid dat eiser door dit nieuwe beleid is benadeeld, en dat andere Gülenaanhangers die onder het oude

beleid zijn getoetst wel een asielvergunning hebben gekregen, is onvoldoende om te oordelen dat verweerder in strijd met het gelijkheidsbeginsel of het verbod van willekeur heeft gehandeld.

Eiser heeft verklaard dat hij Turkije heeft verlaten omdat hij betrokken is bij de Gülenbeweging en heeft gewerkt op Gülen scholen. Deze scholen zijn in 2016 per decreet gesloten. Zijn vrouw is in 2016 per decreet uit haar ambt gezet vanwege haar betrokkenheid bij de Gülenbeweging. Eiser vermoedt dat hij door deze omstandigheden in de toekomst zal worden vervolgd.

Verweerder heeft het eerste asielmotief (identiteit, nationaliteit en herkomst) geloofwaardig bevonden. Het tweede asielmotief (problemen met de Turkse autoriteiten vanwege betrokkenheid bij de Gülenbeweging) heeft verweerder niet geloofwaardig geacht. Eiser heeft zijn asielrelaas onvoldoende onderbouwd met objectieve documenten en heeft geen goede verklaring gegeven voor het ontbreken van deze documenten, als bedoeld in artikel 31, zesde lid, aanhef en onder b, van de Vw. Eisers verklaringen vormen daarnaast geen samenhangend en aannemelijk geheel, als bedoeld in artikel 31, zesde lid, aanhef en onder c, van de Vw.

Beleid

Eiser voert aan dat verweerder ten onrechte zijn besluit heeft gebaseerd op het stringenter asielbeleid dat geldt sinds 1 juli 2024. Door geen rekening te houden met de datum van de asielaanvraag, in geval van eiser op 30 augustus 2022, heeft verweerder per definitie in strijd met het verbod op willekeur gehandeld. Ook heeft verweerder in strijd met het gelijkheidsbeginsel gehandeld, nu andere asielaanvragen van Gülenaanhangers wel eerder in behandeling zijn genomen.

De rechtbank overweegt dat verweerder in beginsel dient uit te gaan van het beleid zoals dat gold op het moment dat het bestreden besluit werd genomen. De enkele omstandigheid dat een vreemdeling door toepassing van nieuw beleid in een ongunstiger positie komt, is onvoldoende om (in dit geval) van dit uitgangspunt af te wijken. Daarbij vindt de rechtbank van belang dat verweerder weliswaar te laat heeft beslist op de asielaanvraag, maar verweerder heeft ter zitting voldoende uitgelegd dat de asielaanvraag van eiser slechts door drukte op de behandelende afdeling lang is blijven liggen, en niet moedwillig totdat er nieuw beleid was. De enkele omstandigheid dat eiser door dit nieuwe beleid is benadeeld, en dat andere Gülenaanhangers die onder het oude beleid zijn getoetst wel een asielvergunning hebben gekregen, is onvoldoende om te oordelen dat verweerder in strijd met het gelijkheidsbeginsel of het verbod van willekeur heeft gehandeld. Verweerder dient immers te beoordelen of de vreemdeling op het moment van toetsen – en dus niet op het moment dat eiser asiel aanvraag – een gegronde vrees voor vervolging heeft of bij terugkeer een reëel risico loopt op schending van het verbod op refoulement.

Bovendien heeft eiser naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende onderbouwd dat de andere asielaanvragen waar eiser naar heeft verwezen daadwerkelijk vergelijkbaar waren. Nu verweerder naar het oordeel van de rechtbank zijn beslissing mocht baseren op het nieuwe beleid ten aanzien van Turkije, ziet de rechtbank geen aanleiding om eiser nog een termijn te geven om schriftelijk te reageren op het standpunt van verweerder ter zitting dat eiser onder het eerdere beleid, noch de WBV 2021/16, noch de WBV 2023/24, ook niet in aanmerking was gekomen voor een asielvergunning. De beroepsgrond slaagt niet.

Groepsvervolging

Eiser voert aan dat sprake is van systematische vervolging van Gülenaanhangers. Ter onderbouwing heeft eiser enkele artikelen overgelegd waaruit volgens eiser blijkt dat de situatie in Turkije voor Gülenaanhangers (onverminderd) slecht is en nog steeds arrestaties plaatsvinden. De rechtbank begrijpt het betoog van eiser aldus, dat eiser stelt dat verweerder ten onrechte niet in zijn beleid heeft opgenomen dat sprake is groepsvervolging.

De rechtbank volgt dit betoog niet. Uit het (meest recente) Algemeen ambtsbericht Turkije van augustus 2023 (het ambtsbericht), en de door eiser overgelegde informatie, kan naar het oordeel van de rechtbank niet worden afgeleid dat de situatie voor (toegedichte) Gülenaanhangers - ondanks arrestaties - dusdanig is dat sprake is van groepsvervolging, waarbij het enkele behoren tot de groep van (toegedichte) Gülenaanhangers al voldoende is om een vrees voor vervolging aan te nemen. Daarbij is van belang dat uit het ambtsbericht volgt dat er in Turkije meer rechterlijke bescherming voor (toegedichte) Gülenaanhangers is gekomen. Zo stond in vorige ambtsberichten dat er verschillende criteria waren die konden leiden tot de negatieve aandacht van de Turkse autoriteiten, zoals het hebben gehad van een bankrekening bij Bank Asya en het hebben gedownload van de

ByLock-app. Die criteria zijn er nog steeds, maar het gebruik daarvan is in jurisprudentie aangescherpt. Zo blijkt uit een uitspraak van het Constitutioneel Hof (AYM) uit 2020 dat alleen onder bepaalde voorwaarden een rekening bij Bank Asya kan worden beschouwd als activiteit ten behoeve van de Gülenbeweging en blijkt uit een uitspraak uit 2023 van datzelfde Hof dat een vrouw ten onrechte was ontslagen vanwege het hebben van twee Bank Asya-rekeningen. Het Hof van Cassatie heeft vergelijkbare uitspraken gedaan. Beide hoven zijn ook (veel) kritischer geworden over veroordelingen na gebruik van de ByLock-app. De hoven hebben veel vonnissen van rechtbanken om die reden nietig verklaard.

Bovendien heeft de Turkse overheid een commissie opgericht die klachten over gedwongen ontslagen in behandeling neemt, hetgeen duidt op een afname in willekeur. Tot 12 januari 2023 had deze commissie in totaal 14,11% van de verzoeken ingewilligd, aldus het ambtsbericht. Hoewel dit nog steeds betekent dat 85,89% van de verzoeken is afgewezen, duidt ook dit wel op een afname in willekeur van de vervolging van (vermeende) Gülenaanhangers. De beroepsgrond dat er onder Gülenaanhangers sprake is van groepsvervolging slaagt daarom niet.

Risicoprofiel

Eiser heeft verder ter zitting gesteld, onder verwijzing naar de zienswijze, dat het huidige beleid, neergelegd in paragraaf C2/2.4 (risicoprofielen) van de Vreemdelingencirculaire 2000, innerlijk tegenstrijdig moet worden geacht. Eiser stelt daartoe dat een risicoprofiel erop duidt dat een vreemdeling sneller moet worden geloofd, terwijl in het huidige beleid de nadruk ligt op het individualiseringsvereiste.

De rechtbank volgt dit betoog niet. Weliswaar wordt bij het aanwijzen van een risicoprofiel een aantal elementen betrokken die gelinkt zijn aan een bepaalde groep, maar dat betekent niet dat er vervolgens geen individuele aspecten meer betrokken kunnen worden bij de integrale beoordeling. Het behoren tot een bepaalde groep, en op grond daarvan aangemerkt worden als iemand met een bepaald risicoprofiel, is op zichzelf niet voldoende om in aanmerking te komen voor een verblijfsvergunning. De rechtbank begrijpt dit zo dat *allereerst* gekeken dient te worden of op de vreemdeling een bepaald risicoprofiel van toepassing is, waarna *vervolgens* de individuele omstandigheden worden beoordeeld tegen het licht van dat risicoprofiel. Daarbij merkt de rechtbank overigens nog het volgende ten overvloede op. Onder het voorheen geldende beleid van risicogroepen, kon de vreemdeling die behoorde tot een dergelijke groep, als sprake is van geloofwaardige en individualiseerbare verklaringen, met geringe indicaties aannemelijk maken dat zijn problemen - die verband houden met één van de vervolgingsgronden - leiden tot een gegronde vrees voor vervolging. Ook daar bleef het individualiseringsvereiste van toepassing, zij het dat de vreemdeling in dat kader kon volstaan met het aannemelijk maken van geringe indicaties. In dit geval ziet de rechtbank ook overigens – nog steeds ten overvloede – in het licht van de navolgende overwegingen niet in dat sprake is van die geringe indicaties.

Eiser voert aan dat verweerder ten onrechte zijn problemen met de Turkse autoriteiten vanwege zijn betrokkenheid bij de Gülenbeweging niet geloofwaardig heeft bevonden. Verweerder heeft in strijd met de Kwalificatierichtlijn hem niet het voordeel van de twijfel gegeven, nu hij aan de hand van documenten wel aannemelijk heeft gemaakt te zijn betrokken bij de Gülenbeweging. Verweerder heeft te zwaar gewicht toegekend aan de omstandigheid dat er nog geen formele vervolging is ingesteld jegens eiser, en te weinig gewicht toegekend aan de mondelinge informatie die eiser van zijn neef - die bij de Turkse Inlichtingendienst werkt – heeft ontvangen, naast dat aan eisers vrouw wel een uitreisverbod is opgelegd, aldus eiser. Deze omstandigheden hadden integraal, in onderlinge samenhang, moeten worden beoordeeld. Echter, ook zonder de door eiser gestelde problemen door de betrokkenheid bij de Gülenbeweging, meent eiser dat hij bij terugkeer in de negatieve belangstelling zal komen te staan bij de Turkse autoriteiten. Dit vanwege zijn langdurige verblijf buiten Turkije.

De rechtbank overweegt allereerst dat de verklaringen van eiser, dat hij werkzaam is geweest op een Gülen school en in dat kader activiteiten heeft verricht, niet ter discussie staan. Verweerder heeft dit ter zitting bevestigd.

De rechtbank is echter van oordeel dat verweerder zich niet ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat eiser onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat hij door zijn werkzaamheden en activiteiten bij aan Gülen gelieerde instellingen in de negatieve belangstelling van de Turkse autoriteiten staat en hij hierdoor bij terugkeer problemen zal ervaren. Hierbij heeft verweerder kunnen betrekken dat niet is gebleken van een strafzaak tegen eiser, dat hij Turkije legaal heeft kunnen verlaten en dat ook na eisers vertrek niet is gebleken van aanwijzingen dat de Turkse autoriteiten hem

zouden willen vervolgen. Verweerder heeft bovenal van belang kunnen achten dat eiser, na zijn gestelde ontslag bij de Güleninstelling in 2016, tot aan zijn vertrek in 2022 (dus zes jaar) probleemloos in Turkije heeft gewoond zonder dat is gebleken van negatieve belangstelling van de Turkse autoriteiten. Ook heeft verweerder kunnen betrekken dat eiser, nadat hij door zijn neef zou zijn geïnformeerd dat hij in de negatieve belangstelling zou staan van de Turkse autoriteiten, nog zes maanden heeft gewacht (blijkens eisers verklaring: om voorbereidingen te treffen voor zijn vertrek) voordat hij, legaal, is uitgereisd. Ook tijdens dat laatste half jaar heeft eiser geen problemen ondervonden. Dat het slechts een kwestie van tijd is voordat eiser zal worden vervolgd, zoals hij heeft gesteld, is – in het licht van het voorgaande – onvoldoende om aan te nemen dat eiser een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade. Dat zijn echtgenote wel een uitreisverbod heeft gekregen, heeft verweerder niet ten onrechte onvoldoende bevonden om aan te nemen dat eiser zelf in de negatieve belangstelling staat. De rechtbank ziet daarbij geen grond voor het oordeel dat verweerder, alles in samenhang gezien, tot een ander standpunt had moeten komen. Verweerder heeft het verder niet aannemelijk hoeven achten dat eiser, zodra hij Turkije weer inreist na zijn langdurige afwezigheid, problemen met de Turkse autoriteiten zal ondervinden. Verweerder heeft hierbij kunnen betrekken dat eiser enkel heeft gesteld dat die problemen zich zullen voordoen, maar hij dit verder niet heeft onderbouwd. Ter zitting heeft eiser ook slechts verklaard dat het in het algemeen zo is dat deze problemen zich voordoen, waarbij hij zich baseert op verhalen en asielrelazen van andere vreemdelingen. Verweerder heeft evenwel niet ten onrechte verwezen naar het ambtsbericht (pagina 91) waarin wordt vermeld dat in terugkeerzaken, voor zover bekend, geen detenties voorkomen. Slechts indien sprake is van een openstaande strafrechtelijke procedure, liep de terugkeerder het risico om te worden gedetineerd. Eiser heeft evenwel niet aannemelijk gemaakt dat er op dit moment een strafrechtelijke procedure tegen hem loopt. Verweerder heeft dan ook niet hoeven aan te nemen dat eiser bij terugkeer naar Turkije een risico loopt om te worden gedetineerd. Deze beroepsgrond slaagt dus niet. Het beroep is ongegrond.

Inhoudsopgave

5. 18-10-2024, Rb Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:16965, *Rusland*, beroep gegrond [militaire dienstplicht; politieke overtuiging]

Reden signalering: Verweerder heeft eiser tegengeworpen dat zijn bereik aan volgers te klein is en dat de frequentie van de berichtgeving te laag is, om te kunnen spreken van negatieve belangstelling voor eiser zijn uitingen. Verder dat niet gebleken is dat eiser bij terugkeer naar Rusland ondervraagd zal worden en dat bij voorkomende ondervraging niet verwacht wordt dat eiser zich zal uiten over zijn politieke motieven. De rechtbank is van oordeel dat verweerder met deze conclusies zijn eigen beleid en de gezaghebbende jurisprudentie en openbare bronnen van landeninformatie, zoals het algemeen ambtsbericht, miskend heeft. Ten eerste heeft verweerder zich niet gemotiveerd uitgelaten over de vraag hoe potentiële actoren van vervolging in Rusland tegen deze opvattingen, gedachten of mening aankijken en welke consequenties daaraan kunnen worden verbonden bij mogelijke ontdekking. Ook heeft verweerder miskend dat uit het algemeen ambtsbericht volgt dat monitoring van social media accounts in Rusland plaatsvindt en dat niet alleen negatieve belangstelling bestaat voor “high profile activisten” en kopstukken van politieke en sociale organisaties, maar ook voor gewone, individuele burgers die zich kritisch uiten richting de Russische autoriteiten

Eiser heeft aan zijn asielrelaas ten grondslag gelegd dat hij zich vanwege zijn politieke overtuiging meermaals op social media geuit heeft tegen de oorlog in Oekraïne en voor Navalny. Eiser vreest dat hij door deze politiek getinte berichten in de gaten wordt gehouden door de autoriteiten. Eiser vreest ook dat hij, ondanks zijn huidige leeftijd en het feit dat hij eerder afgekeurd is voor de dienstplicht, bij terugkeer naar Rusland vanwege de mobilisatie alsnog gedwongen gaat worden om in het Russische leger te dienen en ingezet gaat worden in het gewapend conflict met Oekraïne. In beroep twisten partijen over het antwoord op de vraag of voldoende aannemelijk is geworden dat eiser bij terugkeer naar Rusland problemen zal ondervinden vanwege zijn gestelde dienstplichtigheid dan wel vanwege zijn politieke overtuiging.

Militaire dienstplicht

Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder zich niet ten onrechte op het standpunt gesteld dat eiser niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij bij terugkeer naar Rusland aan de militaire dienstplicht zal worden onderworpen.

Verweerder heeft in die conclusie ten eerste mogen betrekken dat eiser nooit eerder in het Russische leger heeft gediend en ook bij de (gedeeltelijke) mobilisatie op 21 september 2022 geen oproep heeft ontvangen.

Verweerder mocht in die conclusie ook betrekken dat eiser zelf verklaard heeft dat hij tot 2018 vrijgesteld was van de dienstplicht vanwege studie en dat hij na herkeuring opnieuw vrijgesteld is of uitstel heeft gekregen vanwege medische klachten.

Hoewel eiser op het moment van zijn vlucht uit Rusland nog 27 jaar en daarmee van dienstplichtige leeftijd was, mocht verweerder betekenis toekennen aan het gegeven dat eiser in 2023 de leeftijd van 27 jaar reeds had bereikt en daarmee tot de leeftijdsgroep behoort die in beginsel enkel zal worden geregistreerd als reservist en in 2024 niet wordt ingezet in de militaire dienst, ondanks de wettelijke verhoging van de maximaal dienstplichtige leeftijd naar 30 jaar. Verweerder mocht in dit kader wijzen op de officiële verklaring van de Russische onderminister van Defensie, zoals gecommuniceerd door het officiële Russische persbureau Interfax. Verweerder heeft verder mogen betrekken dat eiser in de gehoren heeft verklaard dat hij is vrijgesteld van de dienstplicht vanwege medische redenen, terwijl eiser in beroep vervolgens heeft gesteld dat hij slechts uitstel van de dienstplicht heeft verkregen. In dit verband acht de rechtbank ook van belang dat eiser geen militair boekje of andere stukken heeft overgelegd die zijn verklaringen op dit punt onderbouwen. Dit terwijl eiser ook verklaard heeft dat hij bij uitreis uit Rusland wel in bezit was van zijn militair boekje. Verder heeft eiser ook anderszins niet aannemelijk gemaakt dat hij – al dan niet als geregistreerd reservist – is of zal worden opgeroepen voor dienstplicht of inzet in het Russische leger. De enkele verwijzing naar het ambtsbericht dat de Russische autoriteiten tijdens de mobilisatie in 2022 een voormalig militair met gezondheidsklachten alsnog hebben opgeroepen maakt dit oordeel niet anders. Hierdoor kan niet geconcludeerd worden dat in zijn algemeenheid gevreesd dient te worden voor rekrutering van dienstplichtigen met medische problemen. Daarbij volgt uit het EUAA-rapport dat de Russische autoriteiten na de mobilisatiegolf van november 2022 niet opnieuw mannen die om gezondheidsredenen waren vrijgesteld van militaire dienst nog hebben opgeroepen. De beroepsgronden slagen niet.

Politieke overtuiging

De rechtbank is van oordeel dat verweerder onvoldoende draagkrachtig gemotiveerd heeft dat eiser zijn gegronde vrees voor vervolging vanwege zijn politieke overtuiging niet aannemelijk heeft gemaakt.

Niet in geschil is dat eiser een politieke overtuiging heeft en dat hij zich vanuit deze politieke overtuiging op de social media kanalen Instagram en [platform] heeft uitgesproken tegen het gewapende conflict in Oekraïne en zich pro-Navalny heeft opgesteld. Ook is niet in geschil dat ten minste een deel van deze uitingen openbaar is en dat deze uitingen zijn te herleiden naar de persoon van eiser.

Verweerder heeft bovenstaande erkend, maar geconcludeerd dat daarmee niet aannemelijk is gemaakt dat eiser te vrezen heeft voor vervolging bij terugkeer naar Rusland. Tegengeworpen is dat eiser zijn bereik aan volgers te klein is en dat de frequentie van de berichtgeving te laag is, om te kunnen spreken van negatieve belangstelling voor eiser zijn uitingen. Ook tegengeworpen aan eiser is dat niet gebleken is dat eiser bij terugkeer naar Rusland ondervraagd zal worden en dat bij voorkomende ondervraging niet verwacht wordt dat eiser zich zal uiten over zijn politieke motieven.

De rechtbank is van oordeel dat verweerder met deze conclusies zijn eigen beleid en de gezaghebbende jurisprudentie en openbare bronnen van landeninformatie, zoals het algemeen ambtsbericht, miskend heeft. Ten eerste heeft verweerder zich niet gemotiveerd uitgelaten over de vraag hoe potentiële actoren van vervolging in Rusland tegen deze opvattingen, gedachten of mening aankijken en welke consequenties daaraan kunnen worden verbonden bij mogelijke ontdekking.

Ook heeft verweerder miskend dat uit het algemeen ambtsbericht volgt dat monitoring van social media accounts in Rusland plaatsvindt en dat niet alleen negatieve belangstelling bestaat voor “high

profile activisten” en kopstukken van politieke en sociale organisaties, maar ook voor gewone, individuele burgers die zich kritisch uiten richting de Russische autoriteiten. Uit het algemeen ambtsbericht volgt daarnaast ook dat er sprake is van willekeurige patroon van vervolging of negatieve consequenties voor kritische uitingen op sociale media, die bovendien niet gebonden is aan bepaalde gebieden in de Russische Federatie. Gelet op die omstandigheden dient verweerder deugdelijk te motiveren waarom die willekeurigheid niet zal leiden tot gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade voor eiser. Dat heeft verweerder onvoldoende gedaan. De rechtbank licht dit hierna toe.

Verweerder heeft in het bestreden besluit ten aanzien van de willekeurigheid tegengeworpen dat, ook als daarvan sprake is, nog steeds niet aannemelijk is geworden dat eiser bij terugkeer problemen zal ondervinden. Daarbij heeft verweerder erop gewezen dat eiser een beperkt bereik heeft op social media en dat hij niet aannemelijk heeft gemaakt dat hij door zijn uitingen in de negatieve aandacht is komen te staan. Nu uit het ambtsbericht juist volgt dat niet alleen high profile activisten, maar ook individuele kritische burgers gemonitord kunnen worden, volstaat deze stelling van verweerder zonder nadere toelichting niet. Daar komt bij dat verweerder ondeugdelijk heeft gemotiveerd hoe de geloofwaardig geachte politieke overtuiging van eiser en de kennelijke uitingen daarvan zich verhouden met de jurisprudentie van het Hof van Justitie, waaruit volgt dat geen terughoudendheid verwacht mag worden bij het uiten van een politieke overtuiging. De stelling van verweerder dat niet verwacht wordt dat eiser zich desgevraagd politiek zal gaan uiten bij ondervraging, omdat hij zelf heeft verklaard voor de gevolgen te vrezen, miskent deze rechtsregel van de jurisprudentie van het Hof. Het gaat er om dat de gestelde vrees voor vervolging voldoende objectiveerbaar is, en niet of eiser subjectief geneigd is om het risico daartoe op te zoeken, zeker nu eerdere uitingen in het land van herkomst aannemelijk zijn geacht. Bovendien heeft eiser verklaard zijn mening weliswaar niet van de daken te zullen schreeuwen, maar ook niet bereid is te liegen. Anders dan verweerder ter zitting heeft gesteld, mag ook niet van eiser worden verlangd dat hij voor terugkeer naar Rusland zijn apps zal wissen als hij vreest dat de inhoud hiervan tot problemen zal leiden.

Gelet op het voorgaande heeft verweerder zijn conclusies over de aannemelijkheid van gegronde vrees voor vervolging onvoldoende draagkrachtig gemotiveerd en de bestreden besluitvorming komt daarmee voor vernietiging in aanmerking. Het beroep is gegrond.

Inhoudsopgave

6. 01-11-2024, Rb Arnhem, ECLI:NL:RBDHA:2024:18051, Nigeria, beroep ongegrond [nieuw beleid; cultus; littekens; FMO-onderzoek]

Reden signalering: Naar het oordeel van de rechtbank ziet de minister terecht geen aanleiding om een FMO onderzoek uit te laten voeren. De minister kan namelijk een FMO onderzoek uitvoeren om de causaliteit tussen een litteken of verwonding en het asielrelaas vast te stellen. Uit het beleid dat is neergelegd in paragraaf C1/4.6 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (Vc 2000), volgt dat de minister bij het vaststellen of een FMO onderzoek relevant is kijkt naar verschillende omstandigheden. Het gaat dan onder andere om de vraag of de uitslag van een FMO onderzoek van doorslaggevend belang is voor de beslissing op de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. De minister stelt zich op het standpunt dat eisers asielmotief op basis van zijn verklaringen ongeloofwaardig is. Dat maakt dat de vaststelling hoe het litteken in eisers nek tot stand is gekomen niet doorslaggevend is voor de beslissing op eisers asielaanvraag. Het litteken in eisers nek kan immers allerlei oorzaken hebben, ook als het door een machete zou zijn aangebracht

Heeft de minister eisers asielaanvraag ten onrechte beoordeelt volgens het nieuwe beleid?
Eiser betoogt dat de minister ten onrechte toepassing heeft gegeven aan het nieuwe beleid, neergelegd in werkinstructie (WI) 2024/6, voor het beoordelen van de geloofwaardigheid van eisers asielrelaas. Volgens eiser had de minister bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van zijn asielrelaas nog het oude beleid, neergelegd in WI 2014/10, moeten toepassen. Het nieuwe beleid is namelijk op 1 juli 2024 in werking getreden. De minister heeft het bestreden besluit wel na de inwerkingtreding van het nieuwe beleid, op 28 augustus 2024, genomen, maar eiser heeft al op 28 november 2022 een asielaanvraag ingediend. Als de minister tijdig op zijn asielaanvraag had beslist was er toepassing gegeven aan het oude, gunstigere, beleid.

De rechtbank volgt het door de minister ter zitting ingenomen standpunt dat het nieuwe beleid met onmiddellijke ingang van toepassing is en oordeelt dat de minister het bestreden besluit in lijn met het nieuwe beleid – WI 2024/6 - mocht nemen. Het uitgangspunt is in het bestuursrecht immers dat een besluit wordt genomen op basis van het op dat moment geldende beleid. Dat kan anders zijn als er sprake is van overgangsrecht of als dat uit (andere) wetgeving volgt, maar dat is bij het beslissen op asielaanvragen niet het geval. De beroepsgrond slaagt niet.

Het asielrelaas

Eiser legt aan zijn asielaanvraag – samengevat - ten grondslag dat zijn broer leider was van de [organisatie]. Omdat de broer van eiser is overleden, wil de cult dat eiser de rol van zijn broer overneemt. Eiser is daarom meerdere keren bedreigd. Zijn winkel en zijn huis zijn vernield en leden van de cult hebben eiser aangevallen met een machete. Ook hebben ze gedreigd om eiser te vermoorden als hij geen lid van de cult wordt. Dit is voor eiser de aanleiding geweest om Nigeria te verlaten.

Het asielrelaas van eiser bevat volgens de minister de volgende asielmotieven:

- Identiteit, nationaliteit en herkomst;
- De problemen met de [organisatie];

De minister acht eisers identiteit, nationaliteit en herkomst geloofwaardig. Eiser heeft zijn identiteit en nationaliteit weliswaar niet aangetoond met documenten, maar de minister houdt in deze procedure de door eiser zelf genoemde persoonsgegevens aan. De minister acht het asielmotief problemen met de [organisatie] niet geloofwaardig. Eiser heeft zijn verklaringen in de eerste plaats niet onderbouwd met objectieve documenten die zijn asielmotief volledig onderbouwen. De minister heeft verder beoordeeld of het asielmotief alsnog geloofwaardig is en beantwoordt deze vraag ontkennend. Eiser voldoet namelijk niet aan de voorwaarden van artikel 31, zesde lid, onder c van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) want zijn verklaringen vormen geen samenhangend en aannemelijk geheel. Volgens de minister heeft eiser onvoldoende gedetailleerd verklaard over de cult en de rol van zijn broer daarin, en over het overlijden van zijn broer. Daarbij vindt de minister het vreemd dat eiser naar de politie zou zijn gegaan terwijl hij zelf heeft verklaard dat die samenspannen met de cult en hem niet zullen helpen, en dat eiser naar het ziekenhuis gaat en daarna weer terug naar huis terwijl hij weet dat de cult hem aan het zoeken is.

Vormen eisers verklaringen een samenhangend en aannemelijk geheel?

Niet in geschil is dat eiser het asielmotief over de problemen met de cult niet met objectieve documenten heeft onderbouwd. Wel in geschil is of eisers verklaringen een samenhangend en aannemelijk geheel vormen.

Gedetailleerder verklaren over de cult en doorvragen naar overlijden broer

Eiser betoogt dat de minister ten onrechte stelt dat van hem mag worden verwacht dat hij gedetailleerder over de cult en rol van zijn broer binnen de cult kan verklaren. De minister heeft onvoldoende gemotiveerd waarom dit redelijkerwijs van eiser verwacht mag worden. Eiser was namelijk geen lid van de geheime cult en zijn broer wilde niet dat hij zou toetreden.

Naar het oordeel van de rechtbank stelt de minister zich niet ten onrechte op het standpunt dat van eiser verwacht mag worden dat hij gedetailleerder kan verklaren. Eisers broer had immers een belangrijke rol binnen de cult en het overlijden van eisers broer en de bedreiging door de cult vormen de kern van eisers asielrelaas. De minister verwacht niet ten onrechte dat eiser meer details kan geven over wat de cult doet en waar zij voor staan. Eiser woonde immers samen met zijn broer, hierdoor verwacht de minister niet ten onrechte dat eiser meer over de rol van zijn broer binnen de cult kan verklaren. Hierbij is van belang dat eiser zelf heeft verklaard dat het gebruikelijk is dat familieleden een overleden cult-lid vervangen. Dan heeft de minister het vreemd kunnen achten dat zijn broer hem daar niets over zou vertellen. Eiser stelt op de zitting weliswaar dat hij gehandicapt is aan zijn arm waardoor duidelijk was dat hij zijn broer niet kon opvolgen en zijn broer dit ook niet wilde. Eiser heeft dit standpunt echter niet nader onderbouwd of toegelicht waarom hij als broer van een van de cultleiders zijn broer niet zou moeten of kunnen vervangen. Daarbij verhoudt de stelling dat het duidelijk was dat hij zijn broer niet kon opvolgen en daarom ook niet voorbereid behoefde te worden, zich ook niet met de stelling dat de cult, waarvan zijn broer leider was, kennelijk wél meende dat hij zijn broer moest opvolgen. Daarnaast is van belang dat de beste vriend van eisers broer, [naam], bij hen woonde en ook lid was van de cult. Ook was [naam] bezorgd over eiser en raadde hem aan om Nigeria te verlaten. De minister stelt daarom niet ten onrechte dat eiser en [naam] elkaar kenden en

een band hadden, en het daarom bevreemdend is dat eiser niet aan de beste vriend van zijn broer heeft gevraagd hoe zijn broer om het leven is gekomen. Het betoog van eiser dat de minister niet zou hebben doorgevraagd slaagt niet. Ter onderbouwing verwijst de rechtbank naar de volgende passage: 'Wie was de beste vriend van uw broer over wie u vertelde?' Antwoord eiser: '[naam]'.³ 'Was dat ook de vriend die bij u thuis kwam eten?' Antwoord eiser: 'Ja'. 'Heeft hij aan u verteld wie uw broer om het leven hebben gebracht?' Antwoord eiser: 'Nee, dat heeft hij niet verteld. Hij vertelde alleen dat er een vechtpartij was tussen twee groepen'. 'Heeft hij verteld wat er toen gebeurd is'. Antwoord eiser: 'Nee'. Hieruit blijkt dat de minister wel heeft gevraagd naar wat eiser wist van het overlijden van zijn broer en wat [naam] hem heeft verteld. De beroepsgrond slaagt niet.

Ongestoord verblijf in het ziekenhuis, tijdelijk bezoek aan huis, en bescherming politie

Naar het oordeel van de rechtbank stelt de minister zich niet ten onrechte op het standpunt dat eiser in het nader gehoor zelf heeft verklaard dat de cult eiser overal in Nigeria zou kunnen vinden en dat de dreiging voor de cult daarom overal geldt. Eiser heeft echter een maand in het ziekenhuis verbleven en is daar niet gevonden. Gelet op eisers eigen verklaringen verwacht de minister daarom niet ten onrechte dat de cult eiser ook kan vinden tijdens zijn ziekenhuisverblijf. Daarnaast stelt de minister niet ten onrechte dat eiser betoogt dat hij is aangevallen door de cult en dat hij vreest voor zijn leven, waardoor het ongerijmd is dat eiser teruggaat naar zijn woning om spullen te halen als de cult weet waar hij woont. Verder stelt de minister zich op de zitting terecht op het standpunt dat als uitgangspunt geldt dat een vreemdeling eerst zelf bescherming zoekt bij de eigen autoriteiten, in het geval de minister het asielrelaas geloofwaardig acht. Het asielmotief van eiser wordt echter niet geloofwaardig geacht. De minister stelt zich niet ten onrechte op het standpunt dat eiser stelt dat hij te vrezen heeft voor de cult, dat de cult handlangers heeft bij de politie die hen vertellen over eventuele aangiften en die de cult beschermen tegen vervolging. Het is – ongeacht de vraag tot welke instantie eiser zich anders kan wenden voor bescherming – ongeloofwaardig dat hij bescherming bij de politie zoekt terwijl hij zelf zegt dat dit enerzijds gevaarlijk is omdat dit aan de cultleden wordt doorverteld, en anderzijds geen zin heeft omdat de politie de cult toch beschermt.

Litteken nek en aanleiding FMO onderzoek

Eiser betoogt dat het litteken in zijn nek bewijs vormt voor zijn asielrelaas. De minister heeft ten onrechte niet onderzocht en geen aanleiding gezien om een Forensisch Medisch Onderzoek (FMO onderzoek) op te starten. Het FMO kan door het verrichten van medisch onderzoek vaststellen of de verwonding in eisers nek is aangebracht met een machete en of dit is gebeurd in lijn met de verklaringen die eiser hierover heeft afgelegd.

Naar het oordeel van de rechtbank ziet de minister terecht geen aanleiding om een FMO onderzoek uit te laten voeren. De minister kan namelijk een FMO onderzoek uitvoeren om de causaliteit tussen een litteken of verwonding en het asielrelaas vast te stellen. Uit het beleid dat is neergelegd in paragraaf C1/4.6 van de Vreemdelingencirculaire 2000 (Vc 2000), volgt dat de minister bij het vaststellen of een FMO onderzoek relevant is kijkt naar verschillende omstandigheden. Het gaat dan onder andere om de vraag of de uitslag van een FMO onderzoek van doorslaggevend belang is voor de beslissing op de aanvraag voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd. De minister stelt zich op het standpunt dat eisers asielmotief op basis van zijn verklaringen ongeloofwaardig is. Dat maakt dat de vaststelling hoe het litteken in eisers nek tot stand is gekomen – anders dan eiser op de zitting heeft betoogd - niet doorslaggevend is voor de beslissing op eisers asielaanvraag. Het litteken in eisers nek kan immers allerlei oorzaken hebben, ook als het door een machete zou zijn aangebracht. De minister heeft ter onderbouwing van dit standpunt op de zitting terecht verwezen naar de uitspraken van de Afdeling van 7 juni 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:1584) en 25 augustus 2014 (ECLI:NL:RVS:2014:3262). Uit de Afdelingsuitspraak van 7 juni 2022 volgt namelijk dat de minister bij de vraag of er een FMO onderzoek moet worden uitgevoerd beoordelingsruimte toekomt. De minister vormt bij de vraag of een FMO onderzoek moet worden uitgevoerd vaak een voorlopig oordeel over het asielrelaas en de geloofwaardigheid daarvan. Uit de uitspraak van 25 augustus 2014 volgt dat, omdat de minister de aanleiding voor de gestelde mishandelingen gemotiveerd ongeloofwaardig had geacht, er geen nadere beoordeling hoefde plaats te vinden van het litteken en de klachten van de vreemdeling. De beroepsgrond van eiser slaagt niet.

Conclusie en gevolgen

De minister heeft de aanvraag terecht afgewezen als ongegrond. Het beroep is ongegrond.

7. 01-11-2024, Rb Arnhem, ECLI:NL:RBDHA:2024:18522, Ethiopië, beroep gegrond [Tigray; gedwongen rekrutering vrouwen]

Reden signalering: De minister heeft niet deugdelijk gemotiveerd dat het ongeloofwaardig is dat de Tigrese strijdkrachten jongvolwassen vrouwen, zoals eiseres, geprobeerd hebben te rekruteren voor hun leger. De minister heeft ten onrechte uit het ambtsbericht over Ethiopië van november 2022 afgeleid dat het leger van Tigray meerderjarige vrouwen niet gedwongen rekruteert, maar alleen minderjarigen. In het ambtsbericht wordt niet alleen gesproken over 'minderjarigen', maar ook over 'jongeren'. Ook uit niet voor het ambtsbericht gebruikte bronnen blijkt dat 'young people' gedwongen zijn ingelijfd in het Tigrese leger. De rechtbank leidt hieruit af dat de in het ambtsbericht beschreven praktijk van gedwongen rekrutering niet beperkt is tot kinderen, maar dat jongeren net zo goed het slachtoffer hiervan zijn geworden.

Eiseres komt uit Tigray in Ethiopië. Eind november 2020 zijn haar vader en broer door het Eritrese leger vermoord tijdens een aanval op Aksum, de woonplaats van eiseres en haar familie. Na deze gebeurtenis is eiseres vertrokken naar haar oom op het platteland. Daar is zij benaderd om mee te vechten in het Tigrese leger, maar dat heeft zij geweigerd, omdat ze voor haar jongere zusjes moest zorgen. Vervolgens is de oom van eiseres vermoord door het Tigrese leger en is eiseres geregistreerd door het Tigrese leger met de mededeling dat ze zich moet gaan voorbereiden om mee te gaan vechten. Daarop is zij bij haar tante in Addis Abeba gaan wonen. In Addis Abeba is eiseres gevangen gezet door de Ethiopische autoriteiten. Vervolgens is ze uit de gevangenis ontsnapt en heeft ze Ethiopië illegaal verlaten.

Eiseres betoogt dat de minister ondeugdelijk heeft gemotiveerd dat het niet geloofwaardig is dat de Tigrese strijdkrachten geprobeerd hebben haar, als vrouw, te rekruteren voor hun leger. De minister heeft volgens eiseres ten onrechte uit het ambtsbericht afgeleid dat het leger van Tigray meerderjarige vrouwen niet gedwongen rekruteert.

In paragraaf 3.1.9.1 van het ambtsbericht is ingegaan op rekrutering door TDF/TPLF (de Tigrese strijdkrachten). In deze paragraaf staat dat gedwongen rekrutering van minderjarigen voorkomt. Die praktijk zou zowel op jongens als op meisjes zien.³ Over vrouwen is opgemerkt dat zij zich vrijwillig bij de Tigrese strijders hebben aangesloten.⁴ De minister heeft uit deze informatie afgeleid dat meerderjarige vrouwen niet gedwongen worden gerekruteerd door het Tigrese leger. Deze praktijk van gedwongen rekrutering vindt, aldus de minister, uitsluitend plaats ten aanzien van minderjarige jongens en meisjes. Eiseres was ten tijde van de gestelde benadering door het Tigrese leger in 2020 al 21 jaar oud.

De rechtbank kan dit standpunt niet volgen, omdat de beoordeling van de minister berust op een verkeerde lezing van het ambtsbericht. De rechtbank stelt vast dat in paragraaf 3.1.9.1 van het ambtsbericht niet alleen gesproken wordt over 'minderjarigen', maar ook over 'jongeren'.⁵ Die terminologie komt ook terug in de bronnen waaraan deze informatie is ontleend. In het voor deze paragraaf gebruikte artikel 'Insight: Some Ethiopians claim forced recruitment by Tigrayan forces' van Reuters⁶ staat dat de rekruteringspogingen van de Tigrese strijdkrachten gericht zijn op 'young people', jongeren dus. Ook uit niet voor het ambtsbericht gebruikte bronnen blijkt dat 'young people' gedwongen zijn ingelijfd in het Tigrese leger.

De rechtbank leidt hieruit af dat de in het ambtsbericht beschreven praktijk van gedwongen rekrutering niet beperkt is tot kinderen, maar dat jongeren net zo goed het slachtoffer hiervan zijn geworden. Het Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse taal geeft als definitie van jongere: 'een persoon tussen circa 16-30 jaar'. Eiseres was ten tijde van de gestelde rekrutering, toen ze 21 jaar was, dus als jongere aan te merken. De gemachtigde van de minister heeft dat op zitting ook erkend. De rechtbank merkt verder nog op dat zij ter zitting aan de minister heeft voorgehouden dat het niet goed voorstelbaar is dat enkel is geprobeerd om minderjarigen te rekruteren voor de gewapende strijd, maar dat jongvolwassenen met rust zijn gelaten. De minister heeft hierover op zitting geen opheldering kunnen verschaffen. Tot slot kan uit de omstandigheid dat vrouwen zich volgens het ambtsbericht vrijwillig bij de Tigrese strijdkrachten hebben aangesloten niet worden afgeleid dat de

praktijk van gedwongen rekrutering van volwassen vrouwen zich niet heeft voorgedaan. In het ambtsbericht wordt in dit verband namelijk ook een onderscheid gemaakt tussen de eerste periode van de oorlog en de latere periode. Bronnen van Reuters vertelden immers dat hoewel eerder in de oorlog Tigreeërs in de rij stonden om zich bij de strijd tegen de federale overheid aan te sluiten er steeds meer weerstand tegen de oorlog kwam en Tigreeërs minder genegen waren om te vechten.

Hieruit volgt dat de beroepsgrond slaagt. De minister heeft niet deugdelijk gemotiveerd dat jongvolwassen vrouwen, als eiseres, niet het slachtoffer werden van gedwongen rekrutering door de Tigrese strijdkrachten en de verklaringen van eiseres hierover daarom ongeloofwaardig zijn. Wegens dit motiveringsgebrek is het beroep gegrond en dient het besluit van 15 februari 2024 te worden vernietigd.

Omdat niet duidelijk is hoe het wegvallen van het standpunt over de ongeloofwaardigheid van de gedwongen rekrutering doorwerkt in de overige tegenwerpingen van de minister ziet de rechtbank ook geen aanleiding om de beroepsgronden tegen die overige tegenwerpingen te bespreken. De minister zal eerst een standpunt moeten innemen over de geloofwaardigheid van de gestelde rekrutering van de Tigrese strijdkrachten en moeten beoordelen welke betekenis dat standpunt heeft voor de overige tegenwerpingen.

Inhoudsopgave

8. 06-11-2024, Rb Arnhem, ECLI:NL:RBDHA:2024:18509, *Bosnië-Herzegovina*, beroep gegrond [veilig land van herkomst; LHBTI]

Reden signalering: Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister ondeugdelijk gemotiveerd dat Bosnië-Herzegovina voor eiseres een veilig land van herkomst is. De minister heeft nagelaten om de recente bronnen waar eiseres naar heeft verwezen mee te nemen en inhoudelijk te beoordelen in het bestreden besluit. De minister had de informatie die is aangedragen door eiseres moeten meenemen in het bestreden besluit. Dat de minister op de zitting motiveert dat de bronnen waar eiseres naar verwijst geen wezenlijke verslechtering van de situatie ten aanzien van LHBTI in Bosnië-Herzegovina aantonen acht de rechtbank onvoldoende. De informatie waar eiseres naar heeft verwezen geven namelijk wel aanknopingspunten om hieraan te twijfelen.

Eiseres legt aan haar tweede, opvolgende, asielaanvraag het volgende ten grondslag. Eiseres heeft verklaard dat zij is gediscrimineerd vanwege haar etniciteit. Zij heeft namelijk een Bosnische vader en een Servische moeder. Zoals zij zelf stelt is zij *biracial*. Door de etniciteit van eiseres had zij weinig vriendschappen en kwam zij niet aan een baan. Daarnaast heeft eiseres verklaard dat zij niet op één geslacht valt, maar dat haar seksuele geaardheid genderfluïde is. Zij valt zowel op mannen als vrouwen en op mensen die zich niet als man en/of vrouw identificeren. Vanwege haar seksuele geaardheid is zij zowel door haar vader als op sociale media bedreigd en uitgescholden. Bij terugkeer vreest eiseres dat zij vanwege haar seksuele geaardheid fysiek zal worden aangevallen door haar vader.

De rechtbank overweegt het volgende. Bosnië-Herzegovina is aangemerkt als een veilig land van herkomst zonder uitzonderingscategorieën. Dat betekent dat er een algemeen rechtsvermoeden bestaat dat vreemdelingen uit Bosnië-Herzegovina geen bescherming nodig hebben, waardoor het op de weg van eiseres ligt om aannemelijk te maken dat Bosnië-Herzegovina voor haar wegens haar specifieke omstandigheden niet veilig is. Vanwege het algemeen rechtsvermoeden, zal daarbij een hoge drempel gelden. De minister zal moeten motiveren of de omstandigheden van eiseres er al dan niet toe leiden dat Bosnië-Herzegovina voor eiseres niet veilig is.

De herbeoordeling van 28 november 2023 is gebaseerd op bronnen die voornamelijk zien op de situatie vóór 1 januari 2023. Dat heeft de gemachtigde van de minister op de zitting ook erkend. Dat is ook niet vreemd, aangezien is teruggekeken naar de situatie in het land tot en met het jaar 2022. Aan de hand van de bronnen uit de herbeoordeling kan worden geconcludeerd dat er positieve ontwikkelingen te benoemen zijn ten aanzien van LHBTI in Bosnië-Herzegovina. De minister is in het bestreden besluit echter niet ingegaan op de informatie over LHBTI waar eiseres naar heeft verwezen. Op de zitting heeft de minister erkend dat eiseres naar bronnen heeft verwezen die actueler zijn dan de bronnen die zijn gebruikt bij de herbeoordeling. De minister heeft zich op de zitting op het standpunt gesteld dat deze bronnen niet een wezenlijke verslechtering van de situatie van de situatie

van LHBTI in Bosnië laten zien. Uit deze bronnen zou volgens de minister ook blijken dat indien mensen worden geconfronteerd met problemen, zij bescherming kunnen krijgen. Deze motivering volgt de rechtbank echter niet. In het rapport van AI van 24 april 2024⁸ staat – onder andere – dat LHBTI'ers te maken hebben gekregen met aanvallen en discriminerende uitspraken online. Ook staat in dit rapport dat een Gallup World Poll Bosnië-Herzegovina heeft aangemerkt als één van de meest vijandige plekken in de wereld voor LHBTI. Als incident wordt in dat rapport benoemd dat een filmvertoning georganiseerd door LHBTI-groepen door de politie werd verboden en dat de LHBTI-groepen werden bedreigd en aangevallen terwijl de politie toekeek. In een apart incident werden deelnemers aan het protest voor vrouwenrechten van 8 maart fysiek en verbaal aangevallen omdat een deelnemer een regenboogvlag droeg. Op sociale mediaplatforms kregen LHBTI activisten in de maand voorafgaand aan de jaarlijkse Pride-mars in Sarajevo in juni te maken met discriminatie, ook van overheidsfunctionarissen. Bovendien staat in de herbeoordeling van 5 oktober 2023⁹ het volgende vermeld:

“Het U.S. State Department meldt dat, ondanks geboekte progressie op het gebied van vervolging van geweld tegen LHBTI, geweld en discriminatie tegen de LHBTI-gemeenschap nog steeds voorkomt in Bosnië en Herzegovina. Amnesty International schrijft in haar jaarlijkse mensenrechtenrapport dat ook in 2022 LHBTI werden geconfronteerd met discriminatie in het onderwijs, op werk en bij het vinden van huisvesting. Volgens SOC zijn transgender personen de meest kwetsbare groep binnen de LHBTI-gemeenschap in Bosnië en Herzegovina.”

Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister gelet op het voorgaande ondeugdelijk gemotiveerd dat Bosnië-Herzegovina voor eiseres een veilig land van herkomst is. De minister heeft nagelaten om de recente bronnen waar eiseres naar heeft verwezen mee te nemen en inhoudelijk te beoordelen in het bestreden besluit. Het bestreden besluit dateert namelijk van 21 augustus 2024. De minister had de informatie die is aangedragen door eiseres moeten meenemen in het bestreden besluit. Dat de minister op de zitting motiveert dat de bronnen waar eiseres naar verwijst geen wezenlijke verslechtering van de situatie ten aanzien van LHBTI in Bosnië-Herzegovina aantonen acht de rechtbank onvoldoende. De informatie waar eiseres naar heeft verwezen geven namelijk wel aanknopingspunten om hieraan te twijfelen. Het bestreden besluit bevat op dit punt dan ook een motiveringsgebrek. De beroepsgrond slaagt.

Inhoudsopgave

9. 11-11-2024, Rb Roermond, ECLI:NL:RBDHA:2024:18489, beroep gegrond [Dublin-Kroatië; arrest C.K.; risico artikel 4 Handvest-schending]

Reden signalering: De rechtbank overweegt dat vanuit medisch oogpunt geen valide uitspraak kan worden gedaan over de kans dat iemand die zich suïcidaal heeft uitgelaten, zijn uitingen ten uitvoer zal brengen en daadwerkelijk actief het leven zal beëindigen. De uitleg van het Unierecht door het Hof in het arrest C.K. komt in wezen neer op het uiteenzetten van een juridisch beoordelingskader waaraan in wezen vanuit medisch oogpunt niet kan worden voldaan. Juist in het geval van eiser, waar het interstatelijk vertrouwen ten aanzien van Kroatië niet in samenhang met de feitelijke reisvoorwaarden, iedere ernstige twijfel over deze volledige impact zal kunnen wegnemen, zal de rechtbank, om het beginsel van refoulement te gronde te eerbiedigen, de overdracht van eiser aan Kroatië verbieden.

De rechtbank neemt aan dat voor zover het Hof in het arrest C.K. de term “bewezen risico” heeft gehanteerd, dit dezelfde bewijsdrempel inhoudt als “een reëel en voorzienbaar risico op een artikel 4 Handvest-schending.

De rechtbank overweegt dat het vereiste zoals dat lijkt te zijn neergelegd in de jurisprudentie, dat uit objectieve gegevens van een behandelaar (...) en dat de behandelaar het risico dat een asielzoeker suïcide zal plegen als gevolg van zijn of haar overdracht als reëel of hoog moet inschatten om voor verweerder een nadere vergewisplicht aan te nemen, berust op een te strikte interpretatie van het arrest C.K. Het Hof geeft niet overwogen dat alleen in ogenschouw moet worden genomen of het 4 Handvest-risico zich gedurende de feitelijke overdracht zal verwezenlijken.

De rechtbank stelt vast dat BMA -zelf- aangeeft de vraag of de overdracht zal leiden tot een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidssituatie van een vreemdeling of dat er een aanzienlijk risico daarop bestaat, niet kan beantwoorden. BMA heeft toegelicht dat de

inschatting van de volledige impact van de overdracht van de vreemdeling buiten de medische deskundigheid van het BMA valt.

De rechtbank overweegt dat vanuit medisch oogpunt geen valide uitspraak kan worden gedaan over de kans dat iemand die zich suïcidaal heeft uitgelaten, zijn uitingen ten uitvoer zal brengen en daadwerkelijk actief het leven zal beëindigen.

De rechtbank overweegt dat de uitleg van het Unierecht door het Hof in het arrest C.K. in wezen neerkomt op het uiteenzetten van een juridisch beoordelingskader waaraan in wezen vanuit medisch oogpunt niet kan worden voldaan.

Juist in het geval van eiser, waar het interstatelijk vertrouwen ten aanzien van Kroatië niet in samenhang met de feitelijke reisvoorwaarden, iedere ernstige twijfel over deze volledige impact zal kunnen wegnemen, zal de rechtbank, om het beginsel van refoulement te gronde te eerbiedigen, de overdracht van eiser aan Kroatië verbieden. De rechtbank acht het eenvoudigweg onverantwoord om het overdrachtsbesluit te accorderen en verweerder de bevoegdheid te verlenen om eiser over te dragen gelet op zijn verklaringen over zijn traumatische ervaringen en de omstandigheid dat “Kroatië” een trigger voor herbeleving is. De rechtbank overweegt hierbij dat suïcidale gedachten niet objectief meetbaar zijn en de ernst en diepte van die gedachten niet objectief kunnen worden vastgesteld. Hoe eiser zich voelt, welke psychische klachten hij ervaart en de inschatting van de daadwerkelijke gevolgen voor zijn mentale of fysieke toestand als het overdrachtsbesluit in rechte zou komen vast te staan, kan bij uitstek worden afgeleid uit de verklaringen die eiser hierover zelf heeft afgelegd.

De rechtbank verbiedt vanwege de medische situatie van eiser en de mogelijke gevolgen van de enkele overdracht, de overdracht aan Kroatië.

Beroep gegrond.

Inhoudsopgave
----

10. 21-11-2024, Rb Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:20177, beroep ongegrond [Dublin-Kroatië; herhalen zienswijze]

Reden signalering: Gelet op het recente oordeel van de Afdeling over Kroatië kunnen de verwijzingen van eiser naar de uitspraken van zittingsplaatsen Den Bosch, Groningen en Amsterdam hem niet baten. Eisers verwijzingen naar het rapport van het CPS en het AIDA rapport maken het voorgaande niet anders. Reden daarvoor is dat deze rapporten al door de Afdeling zijn betrokken in de hiervoor genoemde uitspraken. Met deze verwijzingen heeft eiser dus niet aannemelijk gemaakt dat in Kroatië sprake is van ernstige tekortkomingen in de asielpcedure. Ook de verwijzing van eiser naar het rapport van de BVNM biedt onvoldoende indicatie voor het oordeel dat de Kroatische asielpcedure niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet, nu hieruit geen wezenlijk ander beeld van de asielsituatie in Kroatië volgt dan voorheen.

Uit het in algemene zin herhalen en inlassen van wat eiser eerder in de zienswijze naar voren heeft gebracht, kan de rechtbank niet afleiden waarom eiser van mening is dat het bestreden besluit onjuist is. Daarom ziet de rechtbank hierin geen aanleiding het bestreden besluit te vernietigen.

De rechtbank stelt voorop dat het uitgangspunt is dat verweerder op grond van het interstatelijk vertrouwensbeginsel ervan mag uitgaan dat lidstaten van de Europese Unie hun verdragsverplichtingen tegenover asielzoekers zullen nakomen. Van dit uitgangspunt wordt slechts afgeweken als eiser aannemelijk maakt dat het asiel- en opvangsysteem dusdanige tekortkomingen vertoont dat hij bij overdracht aan Kroatië een reëel risico loopt op een behandeling strijdig met artikel 3 EVRM of artikel 4 van het Handvest. Om onder de tekortkomingen van artikel 3 EVRM of artikel 4 van het Handvest te vallen, moeten deze een hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken. Of deze bereikt wordt hangt af van de gegevens in de zaak.

Naar het oordeel van de rechtbank is eiser er niet in geslaagd om het voorgaande aannemelijk te maken. De hoogste bestuursrechter heeft in de uitspraak van 13 september 2023, ECLI:NL:RVS:2023:3411, geoordeeld dat verweerder ten aanzien van Kroatië voor Dublinclaimanten van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag uitgaan. Dit uitgangspunt heeft de Afdeling recentelijk nog bevestigd in haar uitspraak op het hoger beroep van verweerder tegen voormelde uitspraak van zittingsplaats Amsterdam van 17 juli 2024, ECLI:NL:RVS:2024:4037. Naar het oordeel van de rechtbank stelt verweerder zich terecht op het standpunt dat wat eiser heeft aangevoerd geen aanleiding geeft om van het oordeel van de Afdeling van 13 september 2023 af te wijken. Gelet op het recente oordeel van de Afdeling over Kroatië kunnen de verwijzingen van eiser naar de uitspraken van

zittingsplaatsen Den Bosch, Groningen en Amsterdam hem niet baten. Eisers verwijzingen naar het rapport van het CPS en het AIDA rapport maken het voorgaande niet anders. Reden daarvoor is dat deze rapporten al door de Afdeling zijn betrokken in de hiervoor genoemde uitspraken. Met deze verwijzingen heeft eiser dus niet aannemelijk gemaakt dat in Kroatië sprake is van ernstige tekortkomingen in de asielprocedure. Ook de verwijzing van eiser naar het rapport van de BVNM biedt onvoldoende indicatie voor het oordeel dat de Kroatische asielprocedure niet aan de daaraan te stellen eisen voldoet, nu hieruit geen wezenlijk ander beeld van de asielsituatie in Kroatië volgt dan voorheen. Verder mag van eiser worden verwacht dat hij zich bij voorkomende problemen in de Kroatische opvangvoorzieningen of anderszins beklagt bij de (hogere) Kroatische autoriteiten. Eiser heeft niet aannemelijk gemaakt dat die mogelijkheid er voor hem niet is of dat de Kroatische autoriteiten hem niet kunnen of willen helpen, dan wel dat het inroepen van hulp bij voorbaat zinloos is. Verweerder mocht dan ook uitgaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

Conclusie en gevolgen: De beroepsgronden slagen niet. De rechtbank twijfelt hier niet over. Daarom is het beroep kennelijk ongegrond.

Inhoudsopgave

Contact

Als u informatie heeft die nuttig zou kunnen zijn voor andere rechtsbijstandverleners op de AC's, vernemen we dat graag. We kunnen het dan opnemen in de Signalering.

AC Contactpersoon Advocatuur(ACCA)

Monique Muller m.muller@mulleradvocatengouda.nl

Juridisch Coördinatoren

Eddy Sluiter e.sluiter@rvr.org
Michelle van de Scheur m.vdscheur@rvr.org
Alinda Zoetbrood a.zoetbrood@rvr.org

Met algemene vragen over zaken gerelateerd aan het AC-proces kunt u terecht bij :
juridischcoördinatorenasiel@rvr.org

Documentalist

AC

E-mail

Tabitha Maat	Den Bosch	tmaat@vluchtelingenwerk.nl
Nissan Atalay	Schiphol	natalay@vluchtelingenwerk.nl
Mimoun Koubaa	Ter Apel	mkoubaa@vluchtelingenwerk.nl
Anouk Ayhan	Zevenaar	aayhan@vluchtelingenwerk.nl

De documentalisten zijn in ieder geval altijd te bereiken via: documentalisten@vluchtelingenwerk.nl

Adres- en contactgegevens van de balies van de afdeling Legal Aid van de Raad voor Rechtsbijstand op de AA-locaties :

AC Schiphol
Duizendbladweg 100,
1171 VA BADHOEVEDORP
Tel.: 088 – 07 54215
e-mail: acschiphol@rvr.org

AC Ter Apel
Ter Apelerven 3,
9561 MC, TER APEL
Tel.: 088 – 04 39930
e-mail: acterapel@rvr.org

AC Den Bosch
Leeghwaterlaan 16
5223 BA DEN BOSCH
Tel.: 088 – 04 37819 / 18
e-mail: acdenbosch@rvr.org

AC Zevenaar
Ringbaan-Zuid 2a
6905DB ZEVENAAR
Tel.: 088 – 04 31571 / 72
e-mail : aczevenaar@rvr.org

AC Budel
Randweg-Oost 32
6021 PB Budel Cranendonck
Tel.: 088 – 04 31171 / 72
e-mail: acbudel@rvr.org

Inschrijvingsvoorwaarden

In de [Inschrijvingsvoorwaarden advocatuur 2024](#) staan in [Bijlage 2](#) de specialisatievereisten voor asiel- en vluchtelingenrecht en in [Bijlage 2a](#) de Distributieregeling AC. De [Best Practices Leidraad Asiel](#) bevat de minimumnormen voor het verlenen van zorgvuldige en adequate rechtsbijstand in asielzaken.